

Aftagerundersøgelse for kandidatuddannelsen i jura som en engelsksproget uddannelse til internationale studerende.

Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, september 2016

Dokumentation på efterspørgsel af uddannelsesprofilen for en international kandidat i jura samt relevante bilag i forbindelse med prækvalificeringsansøgningen.

(NB: bemærk, at hvis det rådgivende udvalg ikke ønsker at læse alle siderne i denne dokumentationsrapport, kan der ses bort fra bilag 2, der indeholder en beskrivelse af den juridiske kandidatuddannelse for internationale studerende samt kompetenceprofil, der er sendt som baggrundsmateriale til respondenterne i aftagerundersøgelsen samt bilag 3, der indeholder alle besvarelser fra aftagerundersøgelsen)

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Metode	2
2.1 Aftagerundersøgelsen	2
2.2 Dimittendundersøgelse	3
3. Resultater af aftagerundersøgelsen	4
3.1 Beskæftigelsesmulighederne for juridiske kandidater	4
4. Konklusion	11

Bilag 1: Liste over aftagere, der har besvaret aftagerundersøgelsen

Bilag 2: Beskrivelse af den juridiske kandidatuddannelse for internationale studerende samt kompetenceprofil udarbejdet til respondenterne i aftagerundersøgelsen

Bilag 3: Besvarelser fra aftagerundersøgelsen

Bilag 4: Grafer over besvarelser i aftagerundersøgelsen

Bilag 5: Oversigt over kilder anvendt ifm. ansøgning om prækvalifikation

Bilag 6: Fakultetets tal for optagelse i 2014, 2015 og 2016

1. Indledning

I det følgende redegøres for, hvordan Det Juridiske Fakultet har arbejdet med at dokumentere arbejdsmarkedets efterspørgsel på internationale kandidater i jura til brug for prækvalifikation af en engelsksproget kandidatuddannelse i jura.

2. Metode

For at dokumentere et behov for den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura rettet mod internationale studerende har fakultetet udarbejdet en undersøgelse af behovet for og relevansen af uddannelsen. Undersøgelsen består af både kvalitative og kvantitative data. I det følgende redegøres for, hvordan fakultetet har arbejdet med at udarbejde en aftagerundersøgelse, der danner grundlag for at vurdere behovet for uddannelsen.

2.1 Aftagerundersøgelsen

Aftagerundersøgelsen omfatter et elektronisk spørgeskema, der er udsendt til 46 aftagere. Det elektroniske spørgeskema blev kvalificeret med 17 uddybende interviews foretaget pr. telefon eller ved personligt møde med respondenter af enten prodekan for uddannelse, lektor Stine Jørgensen, eller studieleder på kandidatuddannelsen, professor Rasmus K. Feldthusen. Respondenterne modtog sammen med link til det elektroniske spørgeskema en beskrivelse af den juridiske kandidatuddannelse for internationale studerende samt uddannelsens kompetenceprofil (jf. bilag 3). Aftagerundersøgelsen blev gennemført i perioden juni til august 2016.

De 14 af respondenterne er fra Det Juridiske Fakultets aftagerpanel. For at få en større bredde og validitet i dokumentationsgrundlaget supplerede fakultetet med yderligere 32 respondenter. Disse 32 øvrige aftagere repræsenterer private virksomheder med en mere international profil end de klassiske juridiske aftagere som fx retsvæsenet. Udgangspunktet for at identificere de relevante potentielle aftagere og virksomheder var en antagelse af, at det primært er danske virksomheder, der agerer på et internationalt marked, som ansætter dimittender fra den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura. Med andre ord er antagelsen, at hovedparten af dimittenderne finder beskæftigelse i Danmark på det private arbejdsmarked i virksomheder, hvor concernsproget er engelsk. Ifølge rapporten "Internationale studerende i Danmark – hvad har betydning for om internationale studerende bliver i Danmark efter studiet?" udgivet af Uddannelses- og Forskningsministeriet i 2015 arbejder hovedparten af de respondenter, der deltog i undersøgelsen af en gruppe internationale dimittenders karrierevalg efter studiet, i den private sektor, særligt i store virksomheder (http://ufm.dk/publikationer/2015/filer/internationale-studerende_mlogo.pdf, s. 7, tabel 3.3). Der er vel at mærke tale om de respondenter, der bliver i Danmark efter endt studium.

Fakultetet har fokuseret aftagerundersøgelsen i forhold til aftagere, der antages at have størst interesse for kandidater fra denne uddannelse. De identificerede respondenter på det private arbejdsmarked er fundet ved at anvende følgende materiale:

- Liste over virksomheder, der deltager i DI Consortium for Global Talent (<https://di.dk/marked/udenlandskarbejdskraft/pages/udenlandskarbejdskraft.aspx>)
- Input fra karrierevejledere på Det Juridiske Fakultet
- Input fra KU's Alumneforening
- Input fra fem professorer/lektorer på Det Juridiske Fakultet

Aftagerundersøgelsen dækker herved både det traditionelle arbejdsmarked for

jurister, det vil sige det offentlige arbejdsmarked som ministerier og domstole samt advokatbranchen og danske private virksomheder, der agerer på internationale markeder. Aftagerundersøgelsen dækker primært virksomheder, der er beliggende i hovedstadsområdet, men der er en enkelt aftager uden for hovedstadsområdet (Jylland). Dette er ikke udtryk for, at dimittenderne ikke vil være relevante for aftagere uden for hovedstadsområdet, tværtimod. Det er Det Juridiske Fakultets holdning, at de kompetencer, som dimittenderne opnår, vil være attraktive for aftagere i alle dele af Danmark, og at dimittenderne også vil kunne opnå ansættelse hos internationale virksomheder som eksempelvis Danfoss, Lego og Bestseller, hvis de er indstillet på at være mobile. Aftagerundersøgelsen har dermed et særligt regionalt fokus i forhold til uddannelsens geografiske placering i København.

Spørgeformatet for aftagerundersøgelsen består af i alt 10 spørgsmål, der tager udgangspunkt i aftagernes vurdering af behovet for uddannelsen. Hertil kommer, at aftagerne blev spurgt til input i forhold til, hvordan kandidatuddannelsens indhold og profil evt. kan skærpes for at blive tilpasset aftagernes behov både i dag og i fremtiden. Dette input vil studieledelsen bruge i det videre arbejde med at kvalitetssikre og udvikle uddannelsen med det formål at skærpe dimittendernes internationale kompetenceprofil på det danske arbejdsmarked.

Alle besvarelser af det elektroniske spørgeskema fremgår af bilag 4. Der har i aftagerundersøgelsen også været aftagere, der har udtrykt, at de ikke ser et behov for uddannelsen. Disse besvarelser er også medtaget og er dermed ikke udelukket fra konklusionerne.

Af de 46 personer, fakultetet inviterede til at deltage i spørgeskemaet har i alt 35 aftagere besvaret spørgeskemaet, heraf er der 5 delvise besvarelser, og der er 2 besvarelser fra samme virksomhed, henholdsvis fra HR-direktør og en advokat. For de delvise besvarelser er respondenterne slettet ved de spørgsmål, hvor der blev svaret blankt. Fakultetet anser svarprocenten for at være høj, og mener på den baggrund, at konklusionerne, i sammenhæng med det øvrige kvantitative materiale, danner et pålideligt grundlag for en vurdering af behovet for uddannelsen.

2.2 Dimittendundersøgelse

Der er ikke krav om udarbejdelse af en dimittendundersøgelse ved ansøgning om prækvalifikation af nyt uddannelsesudbud. Der er imidlertid studerende, der er dimitteret fra uddannelsen, idet fakultet gennem de sidste 10 år har optaget studerende på den engelsksprogede kandidatuddannelse. Statistisk indgår dimittenderne fra denne uddannelse i den generelle ledighedsstatistik for færdiguddannede jurister, idet fakultetet indtil nu har betragtet uddannelsen som en del af den dansksprogede kandidatuddannelse i jura. Det er ikke muligt systematisk at udskille denne dimittendgruppe med henblik på deres beskæftigelsesgrad. Fakultetet har derfor udarbejdet en mindre dimittendundersøgelse, der i tillæg til aftagerinterviews skal danne grundlag for en vurdering af behovet for den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura. I alt 15 dimittender er blevet identificeret til at indgå i dimittendundersøgelsen. Undersøgelsen baserer sig på et elektronisk spørgeskema, der er sendt til dimittenderne i juni 2016.

Den mindre kvalitative dimittendundersøgelse har til formål at undersøge dimittendernes beskæftigelse efter endt uddannelse og dermed understøtte den generelle beskæftigelsesgrad for jurister. De 15 dimittender er identificeret på baggrund af fakultetets egne optagelseslister til uddannelsen. Der var identificeret et større antal dimittender til denne undersøgelse, men det var ikke muligt at fremskaffe alle e-mailadresser. I udvælgelsen af dimittender er der lagt vægt på både at inkludere dimittender, som kommer fra EU-lande, inklusiv Norden, samt dimittender, der kommer fra lande uden for EU. Spørgsmålene i dimittendundersøgelsen har til formål at afdække, hvor dimittenderne har fundet beskæftigelse, i hvilken jobfunktion, samt hvorvidt den engelsksprogede kandidatuddannelse har forbedret deres mulighed for at få job på det danske arbejdsmarked.

Ud af 15 dimittender har 14 besvaret undersøgelsen, heraf arbejder 7 i Danmark, 1 er ledig (efter endt barselsorlov), 1 har ikke besvaret spørgsmålet om beskæftigelse, mens 5 arbejder i andre lande, heraf er en dog ansat i en dansk ngo. Der er besvarelser fra dimittender, der er dimitteret fra 2012 til og med 2016. Undersøgelsen kan således give et billede af den aktuelle beskæftigelsessituation for et udvalg af dimittender, der har været på arbejdsmarkedet i flere år, samt også for relativt nyuddannede. Det skal bemærkes, at det er en kvalitativ undersøgelse, som ikke afdækker det fulde billede, men som nævnt understøtter den generelle beskæftigelsesgrad for jurister.

3. Resultater af aftagerundersøgelsen

Aftagerundersøgelsen og data fra dimittendundersøgelsen vurderes op imod de generelle tendenser på arbejdsmarkedet, som kan udledes af statistisk materiale samt af generelle undersøgelser og analyser af jobmulighederne for samfundsvidenskabelige kandidater, herunder særligt for juridiske kandidater. Kandidaterne fra den engelsksprogede jurauddannelse opnår titlen cand.jur. og indgår, som nævnt ovenfor, i det generelle materiale, der vedrører beskæftigelsesmulighederne for juridiske kandidater.

3.1 Beskæftigelsesmulighederne for juridiske kandidater

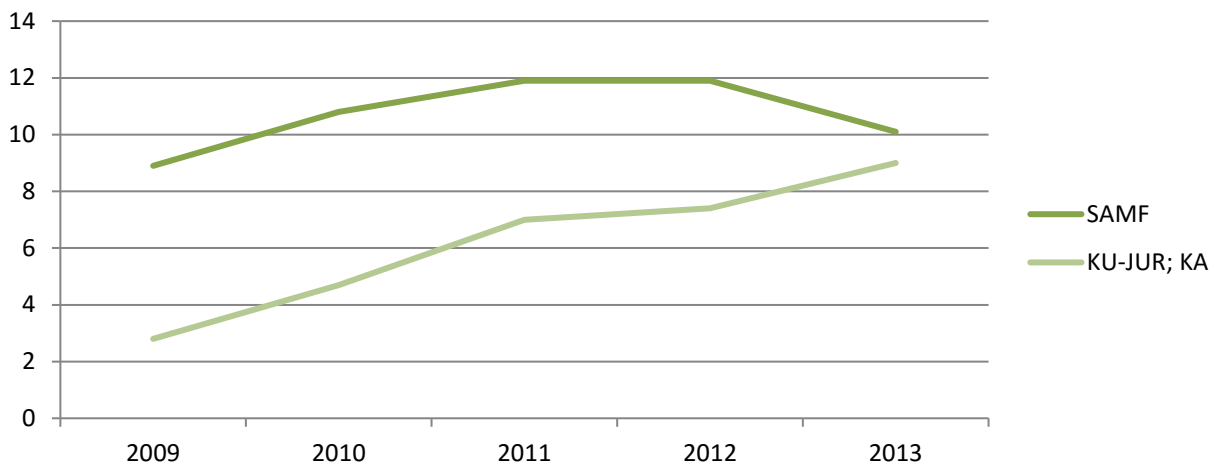
Det skal indledningsvist bemærkes, at det er behæftet med usikkerhed at udtale sig om fremtiden, og at dokumentationen i denne ansøgning primært hviler på den gennemførte aftagerundersøgelse samt på det statistiske materiale vedrørende beskæftigelsesgrad for juridiske kandidater. Undersøgelsen af DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030 foretaget af DAMVAD i 2010 samt andre relevante rapporter om international rekruttering og fastholdelse er inddraget, for at give et overblik over tendenser på fremtidens arbejdsmarked. Se oversigt over anvendte kilder i bilag 5.

Endelig hviler vurderingen af behovet for juridiske kandidater med en engelsksproget kandidatuddannelse i jura på opgørelser af ledigheden for juridiske kandidater.

Tabel 1: 4-7 kvartaler efter dimission

Den mest anvendte opgørelsesmetode for ledigheden af dimittender er opgørelsen af ledigheden 4-7 kvartaler efter dimission. Datagrundlaget er her bl.a. Danmarks Statistiks Registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Styrken ved statusopgørelsen er, at alle nyuddannede tilskrives status og kan indgå i opgørelsen. Idet ledigheden måles frem til 7. kvartal efter dimission, er de seneste tal for denne opgørelse baseret på dimittender fra 2013.

4-7 kvartaler efter dimission

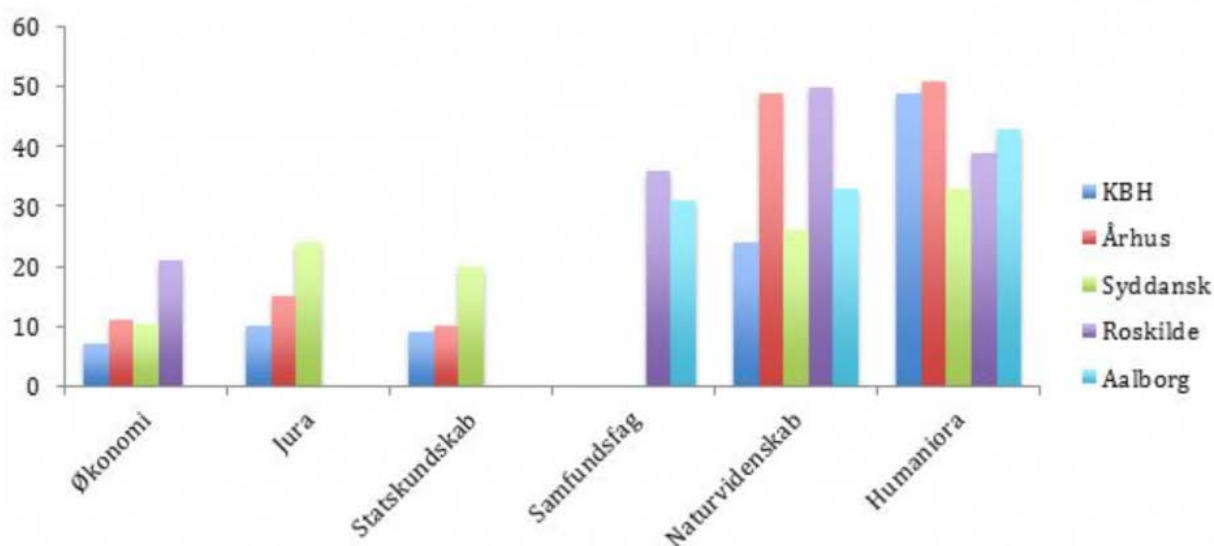

Tabel 1: Tabellen viser udviklingen i ledighed i % for dimittender 4-7 kvartaler efter dimission. Jura på Københavns Universitet ligger under gennemsnittet for det samfunds faglige område, om end der er grund til at være opmærksom på udviklingen. Kilde: ufm.dk

Som det kan ses, er ledigheden for jurister i opgørelsesperioden steget. Ledigheden for juridiske dimittender ligger imidlertid stadig under hovedområdet.

Tabel 2 Opgørelse fra Akademikernes A-kasse

For at kunne vurdere de aktuelle udviklingstendenser i juristers ledighed har fakultetet medtaget en opgørelse udarbejdet af Akademikernes A-kasse i juni 2016 på baggrund af tal trukket fra Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM. Tallene dækker dimittenders ledighed målt i måneder for dimittender, der er dimitteret i andet halvår af 2014 og i andet halvår af 2015. Denne opgørelse viser, at jurister uddannet fra Københavns Universitet har en lavere ledighed sammenlignet med jurister uddannet fra de øvrige danske universiteter.

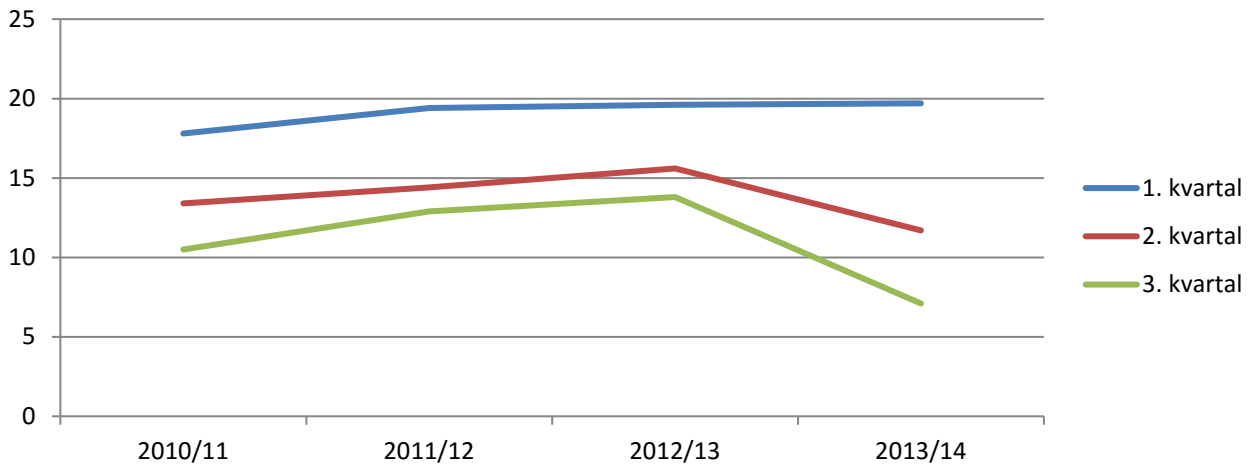

Tabel 2: Beregninger i Dream på baggrund af 10.293 akademikere, som er dimitteret i andet halvår 2014 og første halvår 2015. (Kilde: <https://aka.dk/jobmotor-universitetsindeks>).

Tabel 3: Udviklingen i dimittendledighed

Nedenstående tabel viser universitetets egen opgørelse af dimittendledighed. Opgørelsen er baseret på ledighedsdata fra Danmarks Statistik og angiver udviklingen i dimittendledighed efter endt uddannelse. Den blå linje viser, hvor stor ledigheden har været i 1. kvartal for de dimittender, som forlod universitetet fra 2011-2014. Opgørelsen viser den procentuelle andel af dimittender, som i kvartalet har været ledige enten i hele perioden eller en del af perioden. Antallet omregnes til fuldtidsledige i kvartalet, og holdes op mod antallet af dimittender. Årstallet angiver, hvilket studieår dimittenderne er fra, og ikke året for ledighed. Hvor den generelle ledighedsstatistik målt efter 4. – 7. kvartal efter dimission viser en stigende tendens for juridiske dimittender, jf. tabel 1 ovenfor, viser universitetets egen opgørelse baseret på de nyeste tal imidlertid en faldende ledighed fra slutningen af 2014 og starten af 2015. Hvor det stadig er vanskeligt for de nyuddannede at få job umiddelbart efter uddannelsen, viser denne opgørelse både for andet og tredje kvartal en meget positiv udvikling. Denne udvikling indebærer, at den gennemsnitlige ledighed for 4.-7. kvartal også vil falde. Den positive udvikling i ledigheden kan ikke henføres til antallet af dimittender, som er svagt stigende. I studieåret 2012/13 blev der færdiguddannet 534 mod 551 i studieåret 2013/14. Det er derfor nærliggende at konkludere en øget efterspørgsel af juridiske dimittender.

Udviklingen i dimittendledighed

Tabel 3: Tabellen viser den procentuelle andel af dimittender, som i kvartalet har været ledige enten i hele perioden eller en del af perioden. Antallet omregnes til fuldtidsledige i kvartalet, og holdes op mod antallet af dimittender. Årstallet angiver hvilket studieår dimittenderne er fra, og ikke året for ledighed.

I en undersøgelse af DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030 foretaget af DAMVAD i 2010 analyseres DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030 samt den fremtidige udvikling af behovet for DJØF'ere i Danmark. DJØF'ere skal her forstås som gruppen af samfundsvidenskabelige universitetsuddannelser, herunder jura. Rapporten forudsiger, at der i 2030 vil mangle 20.000 DJØF'ere, herunder jurister (ca. 1.388), jf. tabel 2.1 vedrørende mismatch i forhold til efterspørgsel på DJØF'ere, s. 4 i rapporten (<https://www.djoef.dk/~media/documents/djoef/d/djoefernes%20arbejdsmarked%20frem%20mod%202030.ashx>). På baggrund af DAMVAD's rapport kan det således udledes, at der vil være en mangel på jurister frem mod 2030 på arbejdsmarkedet. Dette betyder, at internationale kandidater i jura kan gå ind og dække en del af den mangel på juridisk arbejdskraft, som der vil være frem mod 2030 ifølge DAMVAD's rapport. Det er naturligvis behæftet med en usikkerhed, når der tales om fremtidens behov.

De generelle lave ledighedstal for jurister og DAMVAD's fremskrivning af behovet for jurister frem til 2030 underbygges af aftagerundersøgelsen, hvor 68 % svarer positivt på, at beskæftigelsesmulighederne er "Meget gode" eller "Gode", og 77 % svarer positivt på spørgsmålet, om der vil være behov for denne type kandidater på arbejdsmarkedet i fremtiden, jf. bilag 4. En del af aftagerne i aftagerundersøgelsen vurderer hertil, at de gerne vil ansætte kandidater fra den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura. Thomas Arendt fra Vestas fortæller, at Vestas har både jurister med dansk kandidatuddannelse, jurister med en LLM-uddannelse fra KU, samt jurister med juridiske uddannelser fra andre lande ansat. Aftagernes positive tilkendegivelser over for kandidaterne indikerer, sammen med den generelle beskæftigelsestendens for jurister, at der er et behov for kandidater med en engelsksproget kandidatuddannelse i jura.

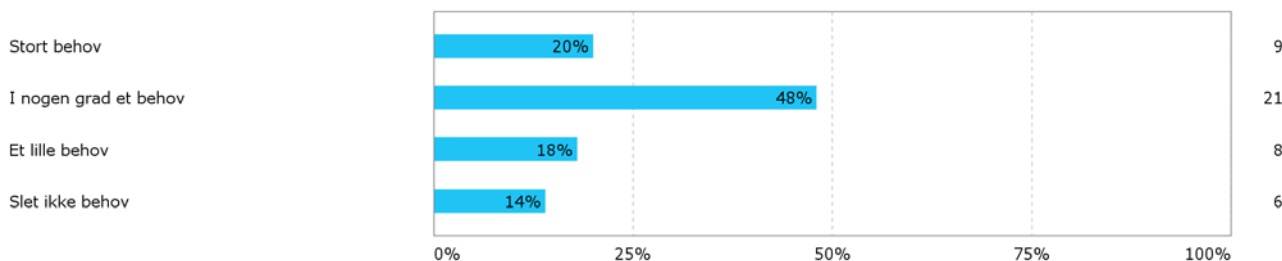
De aftagere, der ikke er positive over for behovet for kandidaterne er eksempelvis Mærsk, PwC og Dansk Industri. Mærsk svarer på spørgsmålet om der er behov for denne typer kandidater i fremtiden: "Nej, Jeg har spurgt vores head of legal, der ikke umiddelbart kunne se behovet". Dansk Industri svarer: "Nej. Virksomhederne efterspørger typisk specialister. De vil gerne have dansk uddannede jurister (incl. bachelor) til dansk jura". Det er gennemgående for disse besvarelser, at juraen opfattes som et nationalt anliggende, der tilgås gennem det danske sprog.

I det følgende gennemgås resultaterne fra aftagerundersøgelsen for de fem spørgsmål, der er centrale for at dokumentere behovet og relevansen for uddannelsen både i dag og i fremtiden.

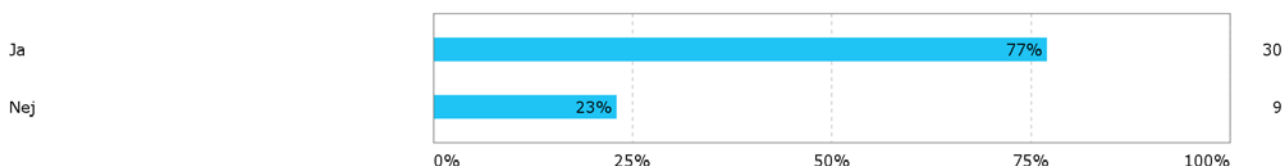
Spørgsmål 1: ” Hvordan vurderer du overordnet set behovet for internationale kandidater i jura, som har taget en kandidatuddannelse i Danmark på engelsk”.

Det er et generelt spørgsmål, der går på hele det danske arbejdsmarked. Her svarer 68 % positivt på kandidaternes beskæftigelsesmuligheder (jf. de to kategorier ”stort behov” og ”i nogen grad et behov”), mens 32 % svarer negativt på beskæftigelsesmulighederne (jf. de to kategorier ”et lille behov” og ”slet ikke behov”). Det er således hovedparten af aftagerne, der ser positivt på kandidaternes beskæftigelsesmuligheder på det danske arbejdsmarked, herunder ser respondenter fra fx Vestas, Novo Nordisk og bestyrelsesformand Flemming Lindeløv et stort behov, Leo Pharma og Arla ser i nogen grad et behov.

Forklaringen på, at det er en lidt højere andel af aftagere, der svarer positivt på dette spørgsmål end på spørgsmålet ”Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne for kandidater i jura med en international baggrund” (se spørgsmål 4 nedenfor) kan skyldes, at besvarelserne på dette spørgsmål indeholder en vurdering af beskæftigelsesmulighederne i andre end ens egen branche.

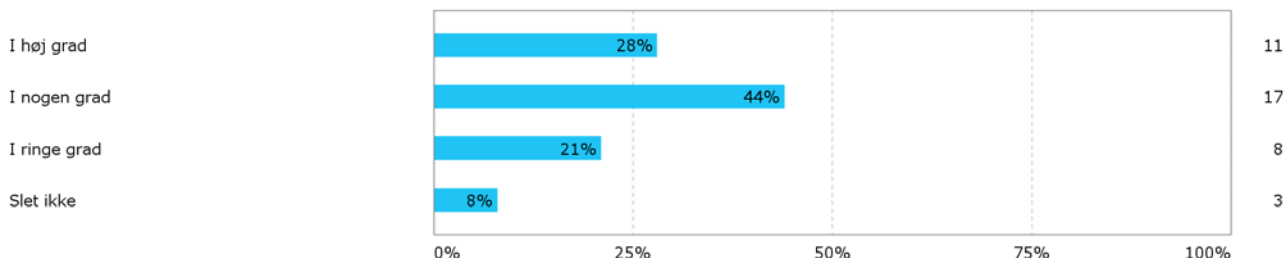

Spørgsmål 2: ”Vurderer du, at der vil være et behov for denne type kandidater på arbejdsmarkedet i fremtiden?”

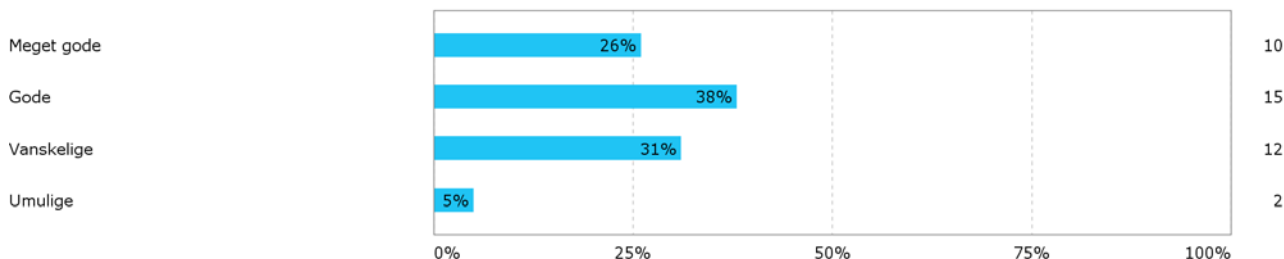
Over størstedelen af aftagerne (77 %) angiver, at der er behov for disse kandidater i fremtiden, mens en mindre andel (23 %) ikke vurderer, at der er et behov. I bilag 3 er oversigt over alle besvarelser til dette spørgsmål. Der er flere grunde til, at størstedelen af aftagerne ser et fremtidigt behov for disse kandidater. De væsentligste, der nævnes i aftagerundersøgelsen, er stigende internationalisering og globalisering, som skaber et mere internationalt arbejdsmarked med større krav til medarbejdernes internationale kompetencer. En respondent fra Leo Pharma siger: ” I vores branche indebærer arbejdet som jurist ofte, at man kan arbejde internationalt; det vil sige at man har samarbejde med partnere i andre lande over det meste af verden. Det indebærer, at man har eller tilegner sig viden om relevant lovgivning i andre lande end Danmark. Kandidater, som har denne viden og/eller er indstillet på at tilegne sig viden, vil være attraktive.” Dette er i tråd med Dansk Industris anskuelse om, at internationale kompetencer kommer til at blive stadig vigtigere, jf. DI’s ”Turen går til fremtidens erhverv”, s. 37:

Spørgsmål 3 "Er det din vurdering, at vi med denne uddannelse uddanner kandidater med de kompetencer, der er behov for på det danske arbejdsmarked"

Størstedelen af aftagerne (72 %) svarer positivt på, at de internationale kandidater erhverver de kompetencer, der er behov for på det danske arbejdsmarked, jf. de to kategorier "I høj grad" og "I nogen grad". Kun 29 % af aftagerne svarer negativt på spørgsmålet. Dette viser, at Det Juridiske Fakultet med denne uddannelse uddanner kandidater med kompetencer, der er relevante for det danske arbejdsmarked, dog er det væsentligt at fakultetet i højere grad skærper uddannelsen, således at flere aftagere kan sætte kryds i kategorien "I høj grad".

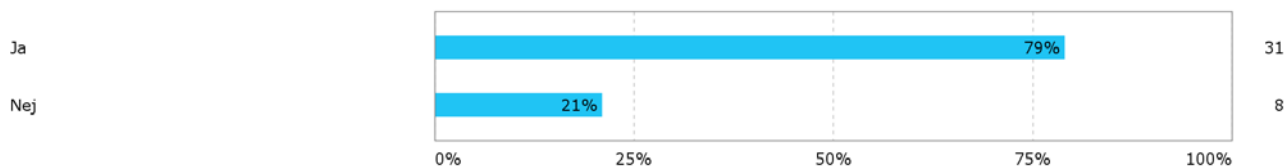
Spørgsmål 4 "Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne for kandidater i jura med en international baggrund?"

I alt svarer 64 % af aftagerne i undersøgelsen positivt på deres beskæftigelsesmuligheder (jf. de to kategorier "meget gode" og "gode"), mens 36 % svarer negativt på beskæftigelsesmulighederne (jf. de to kategorier "vanskelige" og "umulige"). Det er således over halvdelen af aftagerne, der har en positiv vurdering af beskæftigelsesmulighederne.

Der er respondenter fra fx Arla og Udenrigsministeriet, som svarer negativt på beskæftigelsesmulighederne, men som samtidig angiver, at de gerne vil ansætte en kandidat i egen organisation/virksomhed. Dette kan være en indikation på, at en international kandidat kan have svært ved at få foden inden for på det danske arbejdsmarked. Det skal dog understreges, at der også er respondenter fra fx PwC og Institut for Menneskerettigheder, der både svarer negativt på beskæftigelsesmulighederne, og som ikke vil ansætte i egen organisation/virksomhed.

Spørgsmål 5 "Vurderer du, at din virksomhed eller organisation ville ansætte en kandidat i jura med international baggrund"

Størstedelen af aftagerne (79 %) angiver, at de vil ansætte en international kandidat i jura i egen virksomhed/organisation, mens 21 % svarer negativt. Ifølge en respondent fra Vestas vil de ansætte i "I juridisk afdeling. Vi har i forvejen 80 % jurister med udenlandsk baggrund", mens en anonym respondent (underdirektør i finansbranchen) svarer: "Vi arbejder i stigende grad med EU-regulering, og her vil en international profil godt kunne give merværdi". Dette dokumenterer, at ifølge denne aftagerundersøgelse er kandidatuddannelsen i jura som en engelsksproget uddannelse til internationale studerende relevant for det danske arbejdsmarked.

Den mindre kvalitative dimittendunderstøttelse viser, at kandidaterne finder beskæftigelse på det danske arbejdsmarked, ofte i ikke-traditionelle juridiske stillinger, men i stillinger, hvor der er behov for højt kvalificeret arbejdskraft. Hovedkonklusioner af den kvalitative dimittendundersøgelse ift. behov for uddannelsen er følgende:

Med kandidatuddannelsen i jura som en engelsksproget uddannelse til internationale studerende uddanner fakultetet kandidater, der oplever, at deres karrieremuligheder i Danmark bliver forbedret. Dette ses i besvarelserne på spørgsmålet i dimittendundersøgelsen "Has your Master in Law from the Faculty of Law, University of Copenhagen" improved your career prospects in Denmark" svarer hovedparten (65 %) positivt, mens 35 % svarer negativt.

På spørgsmålet "Do you work as a legal consultant" svarer hovedparten (65 %) negativt, mens 35 % svarer positivt. Antagelsen her er, at hovedparten af kandidaterne angiver, at de er ansat i stillinger, som ikke er traditionelle stillinger for en jurist. Dimittendundersøgelsen afdækker ikke dette aspekt yderligere, men det kan indikere, at kandidaterne i højere grad finder ansættelse som generalister, hvor deres juridiske kompetencer kan anvendes. Som eksempel nævnes her tre dimittender, der svarer negativt på at arbejde som legal consultant, men hvor juridiske kompetencer indgår som del af arbejdet:

- 1) En dimittend fra Finland, der arbejder i Nordea i København, beskriver sit arbejde således: "I work with a variety of tasks around different compliance questions inter alia, data protection, fraud, payments, KYC, IT law etc".
- 2) En dimittend fra Letland, der har en international karriere, beskriver sit arbejde således: "I found my job almost immediately after I obtained my LL.M from the University of Copenhagen. Initially I was employed by DGS Marine Denmark, which is based in Naestved, Denmark, but then I relocated to London, UK and then to Dubai, UAE.
- 3) En dimittend fra Irland, der arbejder i UPR Info i Schweiz, beskriver sit arbejde således: "While not employed per se as a legal consultant, I am nevertheless the in-house authority when it comes to international law, in particular human rights law".

Som eksempel på en dimittend, der svarer positivt på at arbejde som legal consultant kan nævnes: En dimittend fra Brasilien, der arbejder i Danmark som legal assistant, beskriver det således: "The job did not come easily, but eventually I manage to get an authorisation from the Danish Ministry of Justice to practice my profession with the possibility to become a Danish lawyer. At first I got a job at Bech-Bruun law

firm, as advokatfuldmægtig, but then I have been offered at Nordic Capital Aviation the position I was aiming for my professional life since the beginning of my studies.”

Som eksempel på en dimittend, der efter kandidatgraden blev ph.d.-studerende i Danmark, kan nævnes: En dimittend fra Australien, som tog sin ph.d.-grad ved fakultetets grundforskningscenter iCourts, og som i dag er Post Doctoral Fellow ved Lunds Universitet. Ud af de 15 respondenter er tre fortsat som ph.d.-studerende i Danmark, hvorved fakultetet bidrager til at rekruttere internationale talenter inden for jura til Danmark.

Den mindre kvalitative dimittendanalyse indikerer for det første, at mulighederne for at finde relevant beskæftigelse i Danmark forbedres med uddannelsen, for det andet at nogle af dimittenderne finder alternative muligheder end på det traditionelle arbejdsmarked for jurister, og for det tredje at nogle af dimittenderne rekrutteres til ph.d.-uddannelsen.

4. Konklusion

De generelle tendenser vedrørende fremtidens behov for jurister viser, at der også i fremtiden efterspørges juridiske kompetencer. Dette understøttes af:

- Nuværende lav ledighed blandt jurister fra Københavns Universitet sammenlignet med jurister fra andre universiteter samt det samfundsvidenskabelige hovedområde
- Forventet fremtidigt behov for kandidater med juridiske kompetencer
- Aftagerundersøgelsen, hvor respondenterne tilkendegiver, at der er behov for jurister med en engelsksproget uddannelse nu og fremover – særligt på det private arbejdsmarked

Bilag 1: Liste over aftagere, der har besvaret aftagerundersøgelsen

Nr.	Navn	Titel/organisation	Spørgeskema	Kvalitativt interview (personligt)
1	Tobias Elling Rehfeld	Centerchef, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet	X	X
2	Morten Kjærrum (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Direktør, Raoul Wallenberg Institut	X	X
3	Jonas Christoffersen	Direktør, Institut for Menneskerettigheder	X	X
4	Sanne Claudius Stadil (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Underdirektør, advokat, Dansk Industri	X	X
5	Lars Lindencrone Petersen	Partner, Bech-Bruun	X	
6	Respondent ønsker at være anonym	Partner i stort advokatfirma	X	X
7	Respondent ønsker at være anonym	Advokat i stor bank	X	X
8	Ole F. Ramsby	Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør), Novo Nordisk	X	X
9	Mikkel Svoldgaard Gadsbøll	Head of R&D Legal, Director, Leo Pharma A/S	X	X
10	Vibeke Slot Vahlkvist	Headquarter HR, Mærsk	X	X
11	Thomas G. Arendt	Senior Vice President, Vestas Legal	X	X
12	Leif Rørbøl	Administrerende direktør og europæisk patentagent, Budde Schou	X	X
13	Tina Friis Hansen	Director HR and Change Management, UNOPS	X	X
14	Claus Juul	Juridisk Seniorkonsulent, Amnesty International	X	X
15	Therese Rytter	Juridisk chef, DIGNITY, Dansk Institut mod Tortur	X	
16	Niclas Kvernrød	Director Performance & Compliance, ARLA Foods amba	X	
17	Vibeke Frank	Bestyrelsesformand og censor på jura	X	X
18	Henrik Rothe (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Retspræsident, Sø - og handelsretten	X	

19	Martin Lavesen (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Partner, Lett	X	
20	Respondent ønsker at være anonym	HR i stort advokatfirma	X	
21	Respondent ønsker at være anonym	Underdirektør i finansbranchen	X	
22	Casper Hauberg Grønnegaard (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Konstitueret landsretsdommer, Østre Landsret	X	
23	Flemming Lindeløv (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Bestyrelsesformand	X	X
24	Torben Jensen (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Generalsekretær, Advokatsamfundet	X	
25	Torkild Justesen (medlem af fakultetets aftagerpanel)	Direktør, Lederne	X	X
26	Charlotte Dohm (medlem af fakultetets aftagerpanel)	PwC, Partner, statsautoriseret revisor	X	X
27	Tina Henriksen (medlem af fakultetets aftagerpanel)	HR-chef, Domstolsstyrelsen	X	
28	Elise Hauge	CHRO, SimCorp	X	
29	Respondent ønsker at være anonym	Senior Vice President, international ingeniørvirksomhed	X	
30	Respondent ønsker at være anonym	Divisionsdirektør, international rådgivningsvirksomhed	X	
31	Respondent ønsker at være anonym	Partner, advokat- og rådgivningsfirma	X	
32	Respondent ønsker at være anonym	Global Head of HR i stor NGO	X	
33	Hanne Blume	HR-direktør, Dong Energy	X	
34	Respondent ønsker at være anonym	Advokat i stor energivirksomhed	X	
35	Respondent ønsker at være anonym	SVP, Group General Counsel, interntional ingeniørvirksomhed	X	

Beskrivelse af den juridiske kandidatuddannelse for internationale studerende ved Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, herunder kompetenceprofil for uddannelsen

Baggrund

Det Juridiske Fakultet udbyder kandidatuddannelsen i jura som en engelsksproget uddannelse til internationale studerende. Der er tale om en dublering af den danske kandidatuddannelse i jura. Det vil sige, at den er opbygget på den samme måde som den danske kandidatuddannelse, blot på engelsk, og de erhverver sig de samme kompetencer som de danske studerende.

Med kandidatuddannelsen i jura som en engelsksproget uddannelse ønsker Det Juridiske Fakultet at bidrage til at tiltrække internationale talenter til Danmark, at højne kvaliteten på den juridiske uddannelse og at uddanne dem til det danske arbejdsmarked.

Kort om de studerende på uddannelsen

Fakultetet optager hvert år mellem 40-70 internationale studerende på den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura. De bliver optaget på baggrund af en juridisk bachelorgrad fra et udenlandsk universitet samt engelsk-kundskaber på højt niveau.

Der er en pæn søgning til uddannelsen og med en stigende interesse. Fakultetet har derfor indført adgangsbegrænsning, hvilket har virkning fra optaget i år. I år optager fakultetet i alt 66 internationale studerende på kandidatuddannelsen i jura.

Flertallet af de studerende er fra EU-lande som fx Frankrig, Spanien, Rumænien, Estland, Tyskland og Storbritannien. En mindre del af de studerende er fra lande uden for EU som fx Australien, Kina, Rusland, Ukraine, Brasilien, Canada og USA.

De studerende, som kommer fra lande uden for EU, skal betale studieafgift for at læse uddannelsen. Fakultetet har mulighed for at give et statsstipendium, som er fritagelse fra studieafgift og/eller et månedligt stipendium til at dække leveomkostninger til særligt dygtige studerende. Til orientering tildeler fakultetet kun statsstipendier til studerende, der karaktermæssigt ligger i toppen af deres årgang på bacheloruddannelsen.

Det står de studerende frit for, om de bruger deres kandidatuddannelse til at få ansættelse i Danmark. Det er dog et mål for fakultetet, at de opnår kompetencer, der har relevans for danske virksomheder.

Kort beskrivelse af uddannelsen

Indhold

Kandidatuddannelsen i jura er præget af stor grad af valgfrihed. Uddannelsen har to obligatoriske fag, International Taxation (skatteret) og Civil Procedure Law (civilproces), samt et stort antal valgfrie kursusfag, herunder en række traditionelle juridiske discipliner som EU-ret, folkeret, privatret, menneskeret m.v. Som studerende sammensætter man i høj grad selv sin uddannelse, og det er muligt at skræddersy sin uddannelse, så den matcher ens karrieremæssige ønsker. Man afslutter sin juridiske kandidatuddannelse med et speciale, hvor man selvstændigt definerer en juridisk problemstilling at gå i dybden med.

I løbet af kandidatuddannelsen har man som studerende gode muligheder for at tilegne sig:

- tværfaglige kompetencer, idet man kan læse fag på andre danske kandidatuddannelser, der er relevante i forhold til jura. Det er muligt at tage op til et års fuldtidsstudie udenfor Det Juridiske Fakultet.
- yderligere internationale kompetencer med studier i udlandet af et eller to semesters varighed.
- praksiserfaring ved at tage et praktikophold.

Formål med uddannelsen

Uddannelsen retter sig mod et bredt og alsidigt arbejdsmarked inden for den private og den offentlige sektor - både nationalt og internationalt. Kandidaterne bliver ikke ansat i stillinger i retsvæsenet, da forudsætningen her er, at både bachelor- og kandidatgraden er taget i Danmark.

Fakultetets ambition er at uddanne kandidater, der kan navigere i en lovgivning og en verden, som er foranderlig og under konstant udvikling - både nationalt og internationalt. Det kræver jurister, som mestrer juridisk metode på et specialiseret niveau, som kan identificere og analysere komplekse juridiske problemstillinger og samtidig sætte juraen ind i en større sammenhæng.

På uddannelsen er der derfor fokus på, at de studerende tilegner sig gode analytiske evner, evner til at arbejde problemorienteret, evner til at kombinere juraen med andre faglige discipliner, stærke samarbejdskompetencer samt et internationalt udsyn. På den måde understøtter fakultetet, at vores kandidater opnår de nødvendige kompetencer til at håndtere de skiftende udfordringer - både i dag og i fremtiden.

Adgangskrav

Den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura er meget søgt, og fakultetet udvælger de bedste studerende blandt ansøgerne. Der er formelle adgangskrav, som består i:

- En juridisk bacheloruddannelse
- Engelsk-kundskaber på højt niveau – der er krav om dokumentation via to internationalt anerkendte tests, TOEFL eller IELTS

De studerende bliver udvalgt på baggrund af deres karaktergennemsnit fra bacheloruddannelsen samt deres engelsk-kundskaber. Der er andre krav til dokumentation, som også skal være opfyldt, men som ikke har relevans at nævne her.

Kompetenceprofil for den juridiske kandidat ved Københavns Universitet, jf. kandidatstudieordningen for 2014, godkendt af dekanen d. 3. oktober 2012.

Viden:

En juridisk kandidat har:

- Indgående kendskab til juridisk informationssøgning i forhold til nationale og internationale retskilder og faglitteratur
- Indgående kendskab til og forståelse for juraens grundfigurer på tværs af juridiske discipliner
- Kendskab til retsvidenskab som akademisk disciplin
- Indgående kendskab til dansk rets og retsvidenskabs placering i en større international sammenhæng
- Specialiseret faglig viden inden for en eller flere juridiske discipliner
- Indgående kendskab til juraens etiske og moralske problemstillinger

Færdigheder:

En juridisk kandidat kan:

- Anvende den juridiske metode til at løse komplekse, juridiske opgaver
- Diskutere retlige og samfundsmæssige problemstillinger i en national såvel som international sammenhæng
- Inddrage metodiske perspektiver og resultater fra andre faglige discipliner i analysen af juridiske problemstillinger
- Træffe kvalificerede juridiske beslutninger og reflektere kritisk over trufne afgørelser

Kompetencer:

En juridisk kandidat kan:

- Rådgive om retlige problemstillinger under hensyntagen til politiske, økonomiske og samfundsmæssige forhold
- Selvstændigt planlægge, styre og håndtere komplekse arbejdsprocesser herunder:
 - Formulere effektive løsningsforslag inden for en given tidsramme under hensyntagen til politiske, økonomiske og samfundsmæssige forhold
- Selvstændigt gennemføre retsvidenskabelige analyser – ved systematisk, kritisk og selvstændigt at identificere og analysere komplekse retsvidenskabelige problemstillinger – på specialniveau
- Selvstændigt tage ansvar for og strukturere egen faglig udvikling og specialisering, samt identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring
- Reflektere kritisk over juraens samfundsmæssige rolle i en dansk og international sammenhæng
- Formulere sig fagligt og professionelt på et fremmedsprog

Bilag 3: Besvarelser fra aftagerundersøgelsen

Spørgsmål 1	
Aftager	Hvordan vurderer du overordnet set behovet for internationale kandidater i jura, som har taget en kandidatuddannelse i Danmark på engelsk?
Bech-Bruun advokatfirma Lars Lindencrone Petersen, partner (ekstern lektor KU)	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	I nogen grad et behov
Danmarks Domstole - Domstolsstyrelsen HR-chef Tina Henriksen	
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Stort behov
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Et lille behov
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	Stort behov
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Et lille behov
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	I nogen grad et behov
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Stort behov
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Stort behov
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	I nogen grad et behov
PwC Charlotte Dohm – PwC	Slet ikke behov
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Stort behov
Respondent ønsker at være anonym (divisionsdirektør, international rådgivningsvirksomhed)	I nogen grad et behov
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Et lille behov
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (HR i stort advokatfirma)	Slet ikke behov
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	I nogen grad et behov
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Et lille behov
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	I nogen grad et behov
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Slet ikke behov
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Et lille behov

Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst.landsdommer i Østre Landsret)	Et lille behov
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Stort behov
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	I nogen grad et behov
Dong Energy Hanne Blume HR direktør	I nogen grad et behov
Arla Foods amba Niclas Kvernød, Director Performance & Compliance	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	I nogen grad et behov
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	I nogen grad et behov
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Stort behov
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Slet ikke behov
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	I nogen grad et behov

Spørgsmål 2	
Aftager	Skriv nedenfor, hvad du mener er styrken ved internationale kandidater, som har taget den juridiske kandidatuddannelse i Danmark på engelsk?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Der er meget få internationale kandidater i DK i dag, og det er derfor under tiden vanskeligt at rekruttere kandidater, der har indgående kendskab til retstraditionen i andre lande.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Danmark kan tiltrække dygtige studerende fra andre lande, som kan berige både universiteterne og efterfølgende det danske jobmarked. Danmark skal være med i front i internationaliseringen og globaliseringen, også på jurastudiet. Ellers bliver vi for lukkede om os selv og får ikke på samme måde lejlighed til at forholde os til internationale perspektiver.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Det har jeg ikke nogle klar holdning til, men generelt har vi i Udenrigsministeriet løbende behov for internationalt orienterede jurister, som kan indgå i internationale forhandlingsforløb og i øvrigt repræsentere Danmark i internationale juridiske sammenhænge.
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	De har kendskab til dansk ret og danske institutioner, samtidig kommer de med den interkulturelle ballast og forståelse. De bidrager til en dybere refleksion over juraen og de konkrete problemstillinger.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Jeg synes, dette er svært foreneligt. Al lovgivning i Danmark er på dansk, så det vil i givet fald kun være internationale retninger, som udenlandske kandidater kan studere. Disse kan ligeså godt komme fra andre lande - med mere erfaringer inden for dette. Jeg har svært ved at se, at vi i DK skal bruge ressourcer på at uddanne disse kandidater specifikt. Kan vi ikke bruge de uddannelsespenge på andre uddannelser, vi som samfund har mere brug for - e.g. naturfaglige fag, ingeniører og IT ??
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Bedre evne til at bistå danskbaserede virksomheder som agerer på internationale markeder både i kraft af et bedre og mere solidt sprogfundament, men også i kraft af en bedre forståelse af andre retssystemer.
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Næsten alle danske firmaer (store som små) er - pga Danmarks størrelse i den globale verden - involveret i import og /eller eksport. Vi lever i en international verden, og her skal Danmark gøre sig positivt bemærket.

LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Internationalt udsyn og forståelse såvel som stærke sproglige kundskaber
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Kombinationen af et dybtgående kendskab til dansk ret og deres kendskab til et andet lands kultur og sprog. Nyttig kombination for eksporterende danske virksomheder.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	En virksomhed som Danske Bank er international, hvilket betyder, at juristerne skal varetage opgaver på tværs af lande og være i dialog med kollegaer og samarbejdspartnere på engelsk. Engelsk er i mange danske virksomheder koncernsprog.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Sproget - vi ville være helt sikre på at de kunne begå sig på flydende engelsk. Dette er dog en forudsætning, som oftest er opfyldt uagtet at undervisningen er modtaget på engelsk.
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	I Vestas har vi i omegnen af 100 jurister ansat. Kun ca. 20 % har en dansk juridisk eksamen. Juristerne sidder på 20 lokationer rundt omkring i verdenen. For at få ansættelse i Vestas Legal skal man have fremragende engelskkundskaber og erfaring med internationale kontrakter. Kandidater med en engelsksproget kandidatgrad vil stå stærkere end kandidater, der "kun" har læst på dansk. Ligeså kan man sagtens begå sig uden at beherske dansk men ikke uden at beherske engelsk. I de fleste stillinger er det ikke en nødvendighed eller en fordel at have læst jura ved et dansk universitet. Det vil dog blive opfattet som særdeles interessant med udlændinge, der har valgt at få deres kandidatgrad i Danmark og dermed også lettere vil kunne finde sig til rette i en dansk virksomhed - enten i Danmark eller i udlandet. Som andre store virksomheder i Danmark er Vestas afhængig af adgang til et internationalt marked, og i denne sammenhæng er ansatte med rette internationale indstilling samt kompetencer altafgørende. Endelig kan nævnes at et internationalt mind set og gode engelske sprogkundskaber er også noget vi lægger vægt på, når vi arbejder med advokater og andre juridiske rådgivere i Danmark.
Respondent ønsker at være anonym (divisionsdirektør, international rådgivningsvirksomhed)	N/A
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Vi har ingen erfaring, vores jurister er generelt gode til Engelsk selvom de har taget uddannelsen på Dansk. Det vil selvfølgelig kunne føre til højere grad af diversitet i en dansk juridisk funktion.
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Det er klart, at behovet for juridiske kandidater, som er fuldbefarne på engelsk (for ikke at nævne tysk/fransk), er tydeligst, når vi ser på arbejdet i EU og FN'systemet. Men også advokatfirmaer med betydelige internationale porteføljer kunne med fordel have advokater, som ikke bare taler "godt engelsk", men er flydende på teknisk-juridisk engelsk. Man møder af og til den opfattelse, at den danske juridiske kandidatuddannelse er et rent lokalt anliggende - har et rent lokalt sigte - men denne opfattelse er måske rigtig for 80% af de studerende, når man ser på, hvad de ønsker at arbejde med efter studierne. Men for den - formentlig - voksende gruppe, som ønsker at arbejde internationalt, kan en engelsksproget uddannelse styrke den internationale tilgang - både for de studerende og for "samfundet" generelt. I den forbindelse tænker jeg også - helt uden at vide noget om det - at den forholdsvis store andel af dimittender, som jeg så for nylig, der havde anden etnisk baggrund end dansk (hvilket jeg noterede mig med glæde som en betydelig ændring i forhold til min egen studietid) kunne pege i retning af, at vi i de kommende år vil få stadig flere kandidater, som opfatter juraen, som et fag, man kan "rejse" med - i lighed med tandlæge, læge, ingeniør-fagene. Alt sammen en udvikling, som jeg mener, at vi har en samfundsmæssig interesse i at understøtte.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Indledningsvis bemærker jeg, at virksomheden ikke har erfaring med internationale kandidater, som har taget en juridisk kandidateksamen i Danmark på engelsk. Herudover har kandidatens valg af fag også indflydelse på vurderingen.

	Jeg vil mene, at en kandidat med ovennævnte uddannelse vil være bedre rustet til at kunne indgå i en dagligdag, hvor størstedelen af de arbejdsmæssige aktiviteter foregår på engelsk. Kandidaten vil forhåbentlig også være bedre klædt på til at kunne sammenholde ligheder og forskelle mellem dansk lovgivning og den lovgivning, som kandidaten har tilegnet sig kendskab til under sin bacheloruddannelse, hvor dette er relevant. Kandidaten vil også være bedre klædt på til at kunne formidle denne viden til kollegaer og samarbejdspartnere, som ikke har en dansk baggrund. Endelig at fagspecifikke begreber er kendt viden for kandidaten og denne vil have bedre forudsætninger for at kunne tilegne sig en forståelse af forskelle mellem disse.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Kan ikke rigtig se nogen
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Uddannelsen vil betyde, at det var muligt for udenlandske studerende at læse jura i Danmark. En række lande har store udfordringer med at beskæftige unge, for eksempel Spanien, Grækenland, Frankrig, og da vi i de kommende år, må forventes at få vanskeligheder ved at uddanne tilstrækkeligt mange meget kvalificerede, så ville uddannelsen stå, som en mulighed for at opnå et større kvalificeret udbud af arbejdskraft. Flere større virksomheder har efterhånden engelsk, som virksomhedssprog, så både virksomhederne som deres rådgivere (advokater og revisorer) vil have en interesse i, at have kandidater til rådighed, der var i stand til at udtrykke sig juridisk korrekt på engelsk. Dette vil også være til gavn for danske studerendes jobmulighed. Det er min opfattelse, at ved at planlægge og iværksætte en engelsk sproget uddannelse nu, vil KU bringe sig i en situation, hvor uddannelsesudbudet er passende timet i forhold til arbejdsmarkedets behov inden for en 5 årig periode.
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Jeg kan ikke se noget formål. Hvis vi vil have jurister fra andre lande, hyrer vi dem bare. Hvis vi vil have danske jurister, behøver det ikke have læst fag på engelsk. De fleste kan engelsk i rimeligt omfang, og mange har læst i udlandet.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	I den angelsaksiske verden bygger man på common law. Den kontinentale europæiske ret - som Danmarks lovgivning bygger på - er et helt andet lovsystem. I EU sammenhæng og i større danske virksomheder vil der være brug for en egentlig engelsksproget juridisk uddannelse, der som professionelt sprog bruger engelsk. Uanset Brexit
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Sprogkundskab og kulturel diversitet.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Kan være en mere international synsvinkel på problemstillingerne. Alle nye synsvinkler er nyttige.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	* bredere exponering (ift maader at tænke og arbejde paa) * højere spogligt niveau * mere global orientering * inspiration ift specialisering
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Jeg har ingen selvstændig erfaring med kandidater fra den juridiske kandidatuddannelse i Danmark på engelsk, men mit arbejde og erfaring har altid taget udgangspunkt i internationale retsforhold og det er af stor betydning for danske virksomheder, at kunne trække på kandidater, med international baggrund og udsyn. Vi møder ofte udenlandsk kvalificerede advokater, der arbejder i Danmark, ente på advokatkontorerne eller i de store danske erhvervsvirksomheder. Disse personer medvirker til, at Danske virksomheder kan gøre sig gældende på et internationalt marked. På et advokatkontor som vores (et af de største i landet) er internationalt udsyn helt afgørende. En meget stor del af vores arbejde udspringer af internationale retsforhold og viden og forståelse for andre retssystemer og kulturer er derfor meget væsentligt. Vores kandidater til fuldmægtig ansættelse har typisk dansk kandidateksamen, men vil stort set i alle tilfælde have taget en del af deres uddannelse i udlandet eller have taget

	engelsksprogede fag på kandidatdelen. Det er en integreret del af vores uddannelse og karriere, at der også senere i ansættelsesforløbet indlægges et udenlandsophold enten i form af en udenlandsk kandidatgrad eller et arbejdsophold - typisk på et advokatkontor i udlandet. Det internationale miljø på universitetet som en kandidatuddannelse på engelsk medvirker til præger også de danske kandidater til et internationalt udsyn.
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	Vi arbejder globalt
Dong Energy Hanne Blume HR direktør	Vores jurister arbejder meget internationalt med kontrakter etc. De fleste har en del af deres uddannelse fra udlandet hvilket ruste dem godt. Det vil dog også være gavnligt at kunne tage en del på engelsk i DK, da det er mere og mere afgørende med internationale kompetencer og sprog
Arla Foods a.m.b.a. Niclas Kvernørd, Director Performance & Compliance	Det danske uddannelsessystem bygger på, at kandidaterne selv skal kunne tilegne sig en både bred og dybtgående viden og forholde sig kritisk til den viden de opnår. Dette er en vigtig kombination når en kandidat efterfølgende skal anvende sin viden og ekspertise i en multikompleks verden. Dertil kommer kombinationen af studerende fra flere nationer, så der skabes en bredde i den internationale forståelse.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Bedre engelskkundskaber særligt fvs. faglige begreber Bedre viden om "international ret" i tillæg til dansk jura
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Min oplevelse er, at hos særligt de store kontorer i advokatbranchen og blandt interne jurister i virksomhederne foregår det meste efterhånden på engelsk. Mange jurister fra udlandet kommer af forskellige årsager til Danmark. Det vil styrke deres integration hos danske advokatfirmaer og større virksomheder, hvis de har mulighed for at supplere deres lokale uddannelse. Det er derimod sjældent et krav, at de kan tale dansk for at kunne begå sig.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Ofte en bredere forretningsforståelse, herunder hvordan det juridiske område kan skabe forretningsmæssig værdi. Kommunikationsevnen er ofte bedre end for "klassiske" danske jurister. Endelig skønnes de internationale kandidater oftere at vælge ledelsesvejen end specialist vejen rent karrieremæssigt.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Jeg har vanskeligt ved at se, at de har nogen særlige styrke i forhold til de jurister, som også har en dansk bachelorgrad. Der kan selvfølgelig være tilfælde, hvor de har nogle særlige kompetencer fra deres udenlandske bachelor, som kan anvendes i helt særlige stillinger af f.eks. international karakter. Det kan også være en fordel, hvis de er særligt gode til et specielt sprog, som måske i forhold til en konkret stilling kan opveje, at bacheloren ikke er taget i Danmark. Men engelsk mestrer de fleste danske jurister flydende, når det er noget, de bruger det i dagligdagen (f.eks. når det er koncernsprog eller på stort advokatkontor).
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	I en globaliseret verden er det helt afgørende, at danske uddannelser følger med og at danske kandidater kan begå sig internationalt. Jura har som fag dog fortsat et væsentligt nationalt element og derfor vil det nok ikke være et meget stort behov herfor på kortere sigt.

Spørgsmål 3	
Aftager	Hvilke ulemper mener du internationale kandidater, som har taget den juridiske kandidatuddannelse i Danmark på engelsk, har?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	De pågældende vil måske ikke stå i første række i konkurrencen til de rent nationale jobs.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	De kan få svært ved at få job i Danmark efterfølgende pga sprogkrav - hvis de er udlændinge.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Hvis der er tale om ikke-dansktalende kandidater, så vil det være vanskeligt at finde job i den danske centraladministration.
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	De kan sjældent formulere sig på dansk, hvilket ville være en fordel i visse situationer, men det er dog et stadig mindre problem.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Se min tidligere kommentar
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	De oplagte - vil få svære ved at begå sig i rent danske sammenhænge
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Måske virker med mindre fokus end "danske kandidater". Kan måske komme i jobs hvor "det internationale" ikke er relevant.
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Kunne være risiko for svagere kompetencer i klassiske juridiske discipliner.
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Formentlig ikke tilstrækkeligt kendskab til det danske sprog og til vor kultur.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	De internationale kandidater kan have en udfordring i forhold til den dialog, der foregår på dansk. Kendskab til dansk kotume, adfærd mv. Emner der kræver "lokal"/national kendskab, erfaring.
PwC Charlotte Dohm - PwC	For os ville det være en markant ulempe at de ikke kan læse danske love og begå sig skriftligt på engelsk.
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	De står med den udfordring, at det danske sprog fortsat vil være efterspurgt på mange danske arbejdspladser - især i det offentlige og på advokatkontorene, hvor en stor del af arbejdet er rettet mod Danmark, herunder domstolene. Det vil være en yderligere udfordring for dem, at mange danske kandidater også behersker engelsk på højt niveau og har international erfaring.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Er de attraktive internationalt, eller begrænser de sig til det DK arbejdsmarked?
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Der vil naturligvis være visse terminologiske småsten på vejen - og sproglige uvaner, som skal aflæres efter endt studietid - hvis man forestiller sig en juridisk kandidatuddannelse, som baseres udelukkende på engelsk. Jeg antager, at domspraksis, ombudsmandspraksis mv. fortsat skal læses på dansk. Men i det store hele vil der næppe være stærke argumenter imod en engelsksproget uddannelse. I en lidt anden boldgade tænker jeg, at der kunne være problemer med at rekruttere tilstrækkeligt mange forelæsere og manuduktører, som taler tilstrækkeligt godt engelsk. Men det er ikke en principiel, men en praktisk indvending.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	En manglende forståelse af de grundlæggende juridiske fag, som tilegnes på bachelordelen af uddannelsen (eksempelvis aftale-/obligationsret).
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	De kan ikke konkurrere mod jurister fra UK eller USA eller danske jurister efteruddannet der
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Den største ulempe handler vel umiddelbart om evnen til at udtrykke sig juridiske korrekt og præcist på dansk, som er rets sproget ved domstolene. Det forudsættes, at der ikke er vanskeligheder ved at rekruttere engelsk sprogede undervisningskræfter på højt niveau. I modsat fald risikerer uddannelsen at savne tilstrækkelig akademisk/videnskabelig indhold.

Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	De kan måske have læret mindre jura, fordi de pga sprog ikke få alle nuancerne med. Hvis de skal læse internationale fag, er det alligevel på engelsk.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Det betyder noget for deres karriere valg. De skal ønske og have mulighed for at arbejde internationalt.
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Manglende dansk kundskaber. manglende kulturel forståelse hvad angår det danske samfund.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Det vil være svært at tilegne sig det samme materiale - samt forståelsen heraf - så længe retssproget er dansk. Især i de processuelle fag. Det vil desuden være svært at læse domme, forarbejder og juridisk litteratur som supplement til undervisningsmaterialet.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Ikke sikker på jeg kan se nogle ulemper - udover måske at Danmark og universiteterne i Danmark måske ikke lige er så kendte som gode uddannelsessteder og derfor ikke vil være den 'qualifier' som det er for folk der har en degree fra England eller Frankrig/Tyskland/ eller USA
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Så vidt jeg kan se, kan man ikke blive direkte autoriseret som fuldmægtig med en kandidat eksamen i Danmark på engelsk men jeg kan tage fejl. Der kan måske også være tale om, at kandidaterne har et lidt svagt fundament i dansk ret men min egen erfaring blandt andet fra England er, at der kan rettes op på dette ved at arbejde med et område og at metoden på mange måder er vigtigere en detailviden.
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	Ingen
Dong Energy Hanne Blume HR direktør	De har som regel også brug for at kunne arbejde sikkert på dansk
Arla Foods a.m.b.a. Niclas Kvernød, Director Performance & Compliance	Hvis man ikke formår at sikre at inddrage og skabe en forståelse hos de studerende for de juridiske vilkår og lovgivningsmæssige forhold globalt set. Dette kræver at underviserne har reel og praktisk erfaring med international jura eller involverer virksomheder, der begår sig internationalt.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Tja - måske en sproglig udfordring på enkelte danske juridiske begreber
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Jura handler om lovforklaring. Lovene er stadig skrevet på dansk. Derfor er der måske en risiko for, at der er nogle detaljer, som man ikke får formidlet ordentligt, hvis tingene foregår på engelsk. Det stiller selvsagt større krav til undervisere og studerende, at tingene foregår på engelsk. Der vil kræve noget parathed, hvis ikke undervisningsniveauet skal sænkes. Men i modsætning til da jeg læste i 1990'erne er det dog mit indtryk, at en række kursusfag allerede nu findes på engelsk, så denne parathed findes måske allerede.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Vi har p.t. ingen internationale kandidater, som har taget den juridiske kandidatuddannelse i Danmark på engelsk, ansat.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Det er en stor ulempe, at bacheloren ikke er fra et dansk universitet. Herved mister de helt grundlæggende viden om f.eks. obligationsret og erstatningsret, som er helt basal nødvendig kunnen i forhold til de fleste job i den private sektor. De har heller ikke forvaltningsret, juridisk metode og retshistorie, hvilket vel også er en ulempe i forhold til at arbejde i det offentlige. Hvis de internationale studerende i øvrigt følger en linje adskilt fra de andre studerende, mener jeg også, at dette i sig selv vil gøre dem dårligere i forhold til helt generelt at forstå det danske system.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Sprog og jura er flettet ind i hinanden og undervisning på engelsk i det danske retssystem indebærer derfor, at nogle nuancer kan gå tabt.

Spørgsmål 4	
Aftager	Vurderer du, at der vil være et behov for denne type kandidater på arbejdsmarkedet i fremtiden? Uddyb gerne nedenfor
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Ja Samfundet oplever en stingende internationalisering, og der er derfor også et stigende behov for, at dansk ret kan blive sat i international kontekst.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Ja Vi lever i en globaliseret verden og Danmark vil have gavn af at favne de internationale perspektiver som udenlandske studerende medbringer. Det vil også kunne bidrage til at internationalisere den danske arbejdsmarked som i mange år har haft svært ved at gøre brug af internationale kompetencer.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Nej Det er jeg ikke sikker på. Allerede en del juridiske kursusfag på jura og en stor andel af de danske studerende taler godt engelsk.
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	Ja Arbejdsmarkedet bliver stadig mere internationalt og den interkulturelle forståelse bliver i stigende grad en grundpræmis for at kunne agere på arbejdsmarkedet. Samtidig vil det også åbne op for at de internationale studerende bringer viden om dansk ret med ind i internationale og regionale institutioner. Danske kandidater er generelt en mangel vare internationalt, så på den måde kan der kompenseres i en vis grad. I EU ville det være en kæmpe fordel.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Ja Der er behov for sådanne kandidater, jeg synes bare ikke, vi skal uddanne dem i DK nødvendigvis
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Ja. Se tidligere svar
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Ja Er tidligere omtalt - derfor.
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Ja Se svar oven for
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Ja Globaliseringen kræver kandidater med et bredt udsyn og gerne kendskab til juridiske forhold i flere lande. Engelsk bliver desuden mere og mere dominerende som arbejdssprog overalt.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Ja Verden bliver "mindre". Mere og mere internationalt samarbejde.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Nej Det er lidt "hårdt" at skrive NEJ. Men for os vil jeg mene, at det ikke er den engelsk sprogede uddannelse som er et must. Vi vil selvfølgelig opnå et større rekrutteringsgrundlag, som betyder at jeg måske nærmer mig et "måske".
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Ja Det er denne type kandidater med et internationalt perspektiv og gode sprogkunderskaber, vi som international virksomhed helst ansætter.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Nej Jeg har spurgt vores head of legal, der ikke umiddelbart kunne se behovet.
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Ja Under forudsætning af en stadig styrket integration i EU (tager herved ikke stilling til, om en sådan er ønskværdig eller ej) og et øget internationalt samarbejde - i FN-regi og andre sammenhænge - vil det styrke ikke bare den enkelte jurist, men formentlig helt generelt styrke den danske indsats i internationale sammenhænge. (Hvem sagde nu "fransk" igen? ;-))
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Ja Bestemt. I vores branche indebærer arbejdet som jurist ofte, at man kan arbejde internationalt; det vil sige at man har samarbejde

	med partnere i andre lande over det meste af verden. Det indebærer, at man har eller tilegner sig viden om relevant lovgivning i andre lande end Danmark. Kandidater, som har denne viden og/eller er indstillet på at tilegne sig viden, vil være attraktive.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Nej Se ovenfor
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Ja Er indeholdt i tidligere kommentar
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Nej Jeg kan ikke se formålet.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Ja Jeg ser, at der skal vægtes anderledes mellem de forskellige fag. Jeg ser dem som attraktive for advokatvirksomheder og virksomheder, der arbejder internationalt.
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Ja Savner en Ved ikke - box. Dansk og dansk jura kombineret med andre sprog og anden juridisk baggrund kan være en fordel i mange situationer. Om en egentlig kandidatuddannelse er nødvendig kan jeg ikke vurdere.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Nej I min besvarelse har jeg taget udgangspunkt i, at der er tale om "det danske" arbejdsmarked. Det er svært at svare ja ELLER nej. Men jeg mener ikke, at dansk jura på engelsk i sig selv er en mangelvare. Det kan være en mangelvare, at mange jurister kan have svært ved at begå sig på engelsk, når der skal tales i fagtermer (det finder jeg selv vanskeligt, da jeg ikke arbejder med det i dagligdagen). I advokatbranchen løser man det ofte ved at skaffe sig kandidater med udlandsophold bag sig. I internationale virksomheder har man et mix af kandidater, hvor dansksprogede jurister arbejder sammen med f.eks. engelsksprogede kollegaer, men hvor de dansksprogede jurister netop er bindeleddet mellem danske love og regler. En engelsksproget kandidat vil ikke selv kunne udfylde denne rolle. I forhold til den frihed der findes til at sammensætte kandidatuddannelsen, er det også svært at se, at de internationale kandidater har mulighed for at opnå det niveau, som vel oftest forventes af en "cand. jur.", herunder især mulighederne for at kunne sætte sig ind i nye, komplekse juridiske problemstillinger, når man ikke kender det sprog, som retstraditionen bygger på.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Ja Svaret er næsten for oplagt, men med en stadig stigende globalisering saa maa de studerende nødvendigvis forberede sig paa det og en outward looking uddannelse paa Engelsk giver god mening i den sammenhaeng.
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Ja Mange virksomheder har engelsk som koncernsprog og internationale miljøer med medarbejdere fra mange lande. En internationalt orienteret jurist er meget velegnet til sådanne virksomheder.
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	Ja jobmarkedet er blevet mere globaliseret og der er krav til at man skal kunne formidle fx juridisk materiale på engelsk
Arla Foods amba Niclas Kvernød, Director Performance & Compliance	Ja I en virksomhed som Arla er der et stigende behov for, at medarbejdere i afdelinger som HR, juridiske og indkøb m.fl. har en forståelse for international såvel som forskellige former for national lovgivning, og dermed vil denne type kandidater kunne være relevante for mange typer af afdelinger i en global eller international organisation.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Ja Virksomheder får i stigende grad for juridiske kandidater med en bredere viden om "international ret"

Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Ja Jeg ser både behovet i centraladministrationen, kommunerne, større advokatfirmaer og hos virksomhederne. Behovet er nok lidt mindre i de traditionelle mindre advokatvirksomheder.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Ja Grundet konkurrencen fra andre internationale kandidater, der på end række områder skønnes at være bedre egnede end danske (dansk-uddannede) kandidater.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Nej Virksomhederne efterspørger typisk specialister. De vil gerne have dansk uddannede jurister (incl. bachelor) til dansk jura. De ansætter eller indhenter råd fra udenlandske jurister med anden baggrund, når de har brug for råd om jura, der baserer sig på regelsæt fra udlandet. Danske jurister er særdeles gode til engelsk, hvorfor sproget ikke taler for det. Jeg savner dog viden om, hvor mange af de internationale studerende, som allerede har taget en engelsksproget kandidat, som efterfølgende får job i Danmark og hvilken type job, der i givet fald er tale om.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Ja Uden tvivl

Spørgsmål 5	
Aftager	På kandidatuddannelsen sigter vi efter at kandidaterne får kompetencer, der bidrager til, at de kan kvalificere juridiske problemstillinger i en dansk sammenhæng. Er denne ambition den rigtige? Er der noget, som mangler? Hvilke kompetencer mener du er særligt relevante for kandidater med international baggrund?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Den væsentligste grund til en international kandidat er dennes mulighed for at arbejde med danske juridiske problemstillinger i en international sammenhæng, hvor der ofte er behov for at mestre flere retstraditioner.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Enig! Det vil også bidrage til at internationalisere den 'danske sammenhæng', således at danske problemstillinger ansues i en bredere sammenhæng.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	-
Raoul Wallenberg Institutet Morten Kjærum, Direktør	Det er OK så længe studiet placere dansk ret i en forståelsesramme af EU ret, international ret, menneskeret m.v.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Jeg har svært ved at se, hvordan det kan hænge sammen
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Hvis man ønsker at udbyde en sådan uddannelse bør man efter min mening også give disse kandidater en ikke ubetydelig indsigt i andre retssystemer ellers er værdien begrænset.
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Helt rigtigt. Dog kunne man formentlig have gavn af at dykke en i "engelsk og amerikansk special- jura".
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Evne til at lave komparativ analyse, mere global vinkel, fundament i nationalt retssystem
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørboel Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Det er klart, at man skal kunne håndtere "juridiske problemstillinger" i en dansk sammenhæng, men på en eller anden vis, bør man også undervise i dansk sprog og sammenfundsforhold, så kandidaterne bibringes en viden på et ikke alt for lavt niveau.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Jeg mener, at en international kandidat skal have de samme juridiske færdigheder som en "dansk" jurist, således at de kan varetage opgaver på linie med disse.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Jeg er helt enig i, at de skal kunne kvalificere juridiske problemstillinger i en dansk sammenhæng. Hvis dette ikke er opfyldt vil vi formentligt slet ikke kunne bruge deres arbejdskraft. Med andre ord skal de internationale kandidater OGSÅ kunne begå sig på dansk - i skrift og tale.

Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Der skal findes en balance mellem den danske og den internationale sammenhæng. Denne type kandidater vil ofte blive sat til at arbejde med internationale forhold, ikke mindst kontrakter. Fokus bør derfor være på de faglige områder, der understøtter den type arbejdsplads, hvor disse kandidater vil være mest attraktive - f.eks. internationale institutioner eller virksomheder.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	??
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Jeg er ikke tilstrækkeligt inde i det faglige indhold at studiet i dets nuværende form til at kunne detailkommentere - men som jeg har forstået det - er studiets faglige sammensætning fortsat konstrueret på en sådan måde, at studiet tager udgangspunkt i, at langt de fleste kandidater skal være advokater. I min tid var folke- og EU-ret discipliner, som man (jeg) oplevede som fag, der var uden større sammenhæng med resten af studiet og særligt målrettet den - oplevede jeg - lille gruppe, som ville "ud i verden". I øvrigt kunne man overveje nogle kursusfag som "forhandlingsteknik" og "procedure" på engelsk.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Det er vigtigt at kunne kvalificere problemstillinger i en dansk sammenhæng, men ofte vil det være relevant også at kunne kvalificere i en bredere kontekst, da problemstillingerne sjældent kan afgrænses til at være rent danske.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Ingen bemærkninger
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Jeg vil mene, at ambitionen er fuldt korrekt. KU må have udgangspunkt i at uddanne studerende i en dansk sammenhæng og med et dansk perspektiv. Til gengæld synes det oplagt i en international kontekst at gøre langt mere ud af at sætte de studerende i stand til at forstå forskellen mellem dansk retstradition og andre udvalgte landes juridiske udgangspunkt. Formentligt af mangel på kompetencer og indsigt ses også et meget begrænset antal kandidat specialer, der beskæftiger sig med internationale komparative retsanalyser.
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	"kvalificere problemstilling i en dansk sammenhæng" - hvad er det særlige? At det skal ske på engelsk? Hvis de skal have "international baggrund", så skal de ud og læse i udlandet. Hvis de bare skal kunne dansk jura på engelsk, ja så skal de vel bare lære noget engelsk?
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Jeg ser ikke denne "udefra og ind" tankegang som relevant. Jeg ser mere, at unge, der ved, at de går efter at arbejde internationalt, får mulighed for at få et væsentlig større fagligt fundament rettet mod bl.a. Job i EU, i Udenrigstjenesten, i advokatvirksomheder, hvor EU retten er vigtig, i ministerier, der arbejdes med int.lovgivning etc
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	For de fleste arbejdspladser vil det at kunne dansk og have indsigt i dansk retssystem være relevant kombineret med den internationale baggrund. For lidt information her til at kunne komme med mere input.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst.landsdommer i Østre Landsret)	Det tør jeg ikke svare på. Jeg ville mene, at ambitionen nok nærmere burde være, at "de kan kvalificere juridiske problemstillinger i en dansk sammenhæng", end at de skal have kompetencer, "der bidrager" hertil. Uden grundlæggende kendskab til de grundlæggende elementer inden for juraen, som netop opnås på bacheloruddannelsen, har jeg svært ved at se, at de vil være i stand til at kvalificere problemstillingerne.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Det kan jeg ikke svare på - jeg har aldrig arbejdet på det danske arbejdsmarked og hved ikke hvad der kræves.
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Jeg tror, at det er vigtigt at have evnen til at kvalificere juridiske problemstillinger i en dansk sammenhæng, når man har sin eksamen fra danmark, men min fornemmelse vil være, at mange af de udenlandske ansøgere vil arbejde i meget internationale miljøer, hvor andre landes retssystem kan være lige så vigtige som dansk ret. Mange danskere tager mastergrader i udlandet uden derved at få en særlig udtalt evne til at kvalificere problemstillinger i det på gældende lands sammenhæng. De tager graden for at få et

	internationalt netværk og erfaring og anvender denne erfaring i deres hjemland eller i udlandet. Det samme vil nok være tilfældet for en del af kandidaterne på den engelsksprogede kandidat i DK men efter min opfattelse, er deres kendskab til Danmark under alle omstændigheder et aktiv for os som land og må bidrage til vores internationalisering og kendskabsgrad.
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	De skal kunne dansk
Arla Foods amba Niclas Kvernørd, Director Performance & Compliance	Det er fint med en dansk sammenhæng, men der bør også indgå internationale referencer, så det ikke kun er en dansk vinkel på det tillærte.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Ved ikke
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Jeg er enig heri.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	For de fleste virksomheder vil det være vigtigt at kandidaterne har en bred forståelse for juraen i en international sammenhæng. Bortset fra nogle få specialiststillinger, hvor detail-kendskab til dansk jura er krævet, vil forståelsen for den internationale sammenhæng være vigtigere end specialist-viden indenfor dansk jura.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Det kommer an på, hvilke job de tager bagefter. Men mit gæt ville være, at de går efter så internationale kompetencer som muligt, da Danmark er et meget lille arbejdsmarked og de formentlig gerne vil have højest mulige markedsværdi.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Ja, det er en rigtig ambition. Et opmærksomhedspunkt vil nok være, at det er vigtigt at holde fast i at der er tale om en DANSK uddannelse og at også engelsksprogede kandidater skal have et omfattende kendskab til dansk ret og ikke kun internationale fag, som man må formode vil være lettere at udbyde undervisning i.

Spørgsmål 6	
Aftager	Er det din vurdering, at vi med denne uddannelse uddanner kandidater med de kompetencer, der er behov for på det danske arbejdsmarked?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	I nogen grad
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	I nogen grad
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	I nogen grad
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	I høj grad
SimCorp Elise Hauge, CHRO	I ringe grad
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	I ringe grad
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	I høj grad
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	I nogen grad
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	I nogen grad
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	I høj grad
PwC Charlotte Dohm – PwC	I ringe grad
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President	I høj grad

Vestas Legal	
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	I ringe grad
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	I høj grad
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	I nogen grad
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	I ringe grad
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	I høj grad
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Slet ikke
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	I nogen grad
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	I nogen grad
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst.landsdommer i Østre Landsret)	I ringe grad
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	I høj grad
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	I nogen grad
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	I nogen grad
Arla Foods a.m.b.a. Niclas Kvernød, Director Performance & Compliance	I nogen grad
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	I høj grad
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	I nogen grad
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	I høj grad
Dansk Industri Underdirektør, advokat	I ringe grad
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	I nogen grad

Spørgsmål 7	
Aftager	Hvad kunne det juridiske fakultet gøre bedre eller anderledes, for at disse kandidater bliver mere attraktive for din organisation?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Jeg tror, at det er en udvikling, der vil komme helt af sig selv. Der er allerede i dag et behov for medarbejdere med international udsyn, og det vil de pågældende kandidater i høj grad have.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Udbyde flere fag på engelsk! Udviklingen med større optag af udenlandske PhD studerende har allerede øget det faglige niveau på jura/KU og gjort faget og kollegaer mere internationalt orienterede.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Vi oplever ikke p.t. mangel på dygtige jurakandidater, som opfylder Udenrigsministeriets behov på området.
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	De danske jurister mangler generelt viden om økonomi og statsvidenskabelige emner. Disse to komponenter vil gøre dem endnu mere anvendelige, da de ofte er for smalle i deres viden. Gennem studievejledning og anden eksponering på faget bør de studerende bibringes viden om det internationale arbejdsmarked også som det folder sig ud i en dansk ramme. Det er min opfattelse at studiet også

	overfor denne gruppe er for snævert rettet mod de traditionelle aftagere i retssystemet og ministerier, Studiet vil i stigende grad blive irrelevant, hvis ikke man åbner sig til et bredere arbejdsmarked.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Jeg synes, de er attraktive for nogle få niches - og vores behov i SimCorp kan sagtens dækkes af de "normale" juridiske kandidater, vi får i dag
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	se tidligere svar
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Vi bør vel alle på KU være bedre til at "prale" og bygge mærker (BRANDS) op. Tænk konstant på kommunikation og dermed brand-building. Info møder med erhvervslivet, nyhedsbreve, avisartikler osv osv
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Markedsføring af særegne kompetencer, favne både international vinkel og lokal forankring.
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Svært at svare på. Måske gør man ikke noget forkert. Til netop min organisation vil det dog være ønskeligt med et udvidet modul i Immaterialret. Formentlig også et emne, der bliver mere og mere globalt og vil være efterspurgt også generelt i dansk erhvervsliv. National dansk lovgivning og retspraksis på Immaterialretsområdet må forventes erstattes af "europæisk" ret. Patentdomstol og Enhedspatent.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Det er svært at svare på - umiddelbart ser jeres oplæg positivt ud.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Jeg tror, at vi er nødt til at sikre os at de har nogle dansk kundskaber. Ellers ville jeg helt ærligt hellere rekruttere direkte fra en udenlandsk uddannelsesinstitution. Jeg kan dog sagtens se fordelene i diversiteten, som vores andre medarbejdere kunne få glæde af.
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Set fra et virksomhedsperspektiv er det først og fremmest de erhvervsretlige - og eventuelt økonomiske - fag, der har vores interesse. Vi kigger på, om kandidaterne har valgt fag, der er relevante for det arbejde, de skal udføre hos os. Det vil være ønskeligt, hvis kandidaterne kunne kombinere den teoretiske viden med praktisk håndlag - f.eks. ift. kontrakter.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	??
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Lige præcis i forhold min organisation ville det være tilstrækkeligt til at styrke faget at have folkeret og menneskerettigheder som engelsksprogede disciplinerede.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Solide engelskkundskaber (er allerede et krav), gerne suppleret med dansk tale på et hverdagsniveau, da de ofte vil indgå i uformelle sammenhænge, hvor sproget kan være en barriere; har en grundlæggende forståelse af ofte anvendt dansk jura (eksempelvis aftaleret), så de er i stand til at sætte en juridisk problemstilling i et bredere perspektiv.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Intet. Vi skal have en dansk cand jur
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Jeg er lidt i tvivl om bredden af det forrige spørgsmål, men forstod det således, at det vedrører det samlede udbud på jura. Med en engelsksproget linje, synes jeg det juridiske fakultet er ganske fint dækket ind med relevant udbud i forhold til arbejdsmarkedet.
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Godt spørgsmål: måske forklare hvad der adskiller dem fra andre kandidater.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Jeg er ikke så snævert forbundet med arbejdsmarkedet længere. Men både Carlsberg og DR, hvor jeg begge steder har været direktør, vil kunne bruge sådanne kompetencer
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Indføre kursus om praksis på danske arbejdspladser - altså hvordan det er at være dansk medarbejder. Køre sideløbende info om alm regler for danske arbejdspladser e.g. funktionærloven. Så starter man ikke fra scratch på alle punkter - kun på at lære studenter at omsætte juridisk viden til brugbar rådgivning for virksomheder.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Her taler jeg med udgangspunkt i advokatbranchen: De skal have et grundlæggende kendskab til dansk retstradition, både forfatningsret, samt civilproces. Måske kan den strafferetlige del udelades. Eller også skal de specialiseres på den måde, så arbejdspladsen ved, hvad de kan. F.eks. at de kan bruges til

	kontraktkonciperer (der jo ofte er baseret på internationale regler). Det er altid svært at vurdere en kandidat, som er anderledes, end man er vant til. Og i advokatbranchen er vi meget betænkelige ved at ansætte en "ny" kandidat, som desuden ikke har en uddannelse, vi forstår. I realiteten tror jeg også, at de fleste af de studerende formentlig gerne vil bruge deres uddannelse i udlandet. Men jeg kan tage fejl. I så fald kunne det være, at de kunne ansættes som bindeled mellem et advokatkontor i Danmark og en udenlandsk repræsentation. Eller i en virksomhed fra det land hvorfra kandidaten stammer som bindeled mellem kontoret og den pågældende klient.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Be' os om at komme paa besog og fortælle lidt om arbejdet i FN/internationale organisationer eller involver os i udviklingen af nogle af jeres seminarer etc (CBS har været rigtig gode til det) eller lave noget research paa hvilke opgaver vi typisk ville soege en juridisk profil til
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Jeg har ikke nok viden om uddannelsen til at give input
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	jura på engelsk vil være et plus
Arla Foods amba Niclas Kvernrød, Director Performance & Compliance	Da Arla har hovedsæde i Aarhus vil mobilitet på tværs af Danmark være vigtig efter afsluttet eksamen. Derudover løbende sikre, at der kan skrives opgaver for virksomheder udenfor København.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Da jeg ikke ansætter helt nyuddannede jurister har jeg svært ved at komme med et relevant svar på dette
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Ingen konkrete forslag, desværre.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Løbende praktikophold under uddannelsesforløbet, alternativt opgaveløsning for virksomhederne.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Jeg mener, at de mest er relevante i forhold til samme stillinger som cand. merc. jur.'er. Så indholdet skulle nok være mere økonomisk/erhvervsmæssigt/kommercielt.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Det er ikke så relevant for Advokatsamfundet

Spørgsmål 8	
Aftager	Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne for kandidater i jura med international baggrund?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Gode
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Vanskelige
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Vanskelige
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	Meget gode
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Vanskelige
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Gode
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Gode
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Meget gode
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Gode

Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Meget gode
PwC Charlotte Dohm - PwC	Vanskelige
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Gode
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Gode
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Gode
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Gode
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Vanskelige
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Gode
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Vanskelige
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Gode
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Vanskelige
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst.landsdommer i Østre Landsret)	Vanskelige
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Meget gode
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Meget gode
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	Gode
Arla Foods a.m.b.a. Niclas Kvernrød, Director Performance & Compliance	Vanskelige
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Meget gode
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Meget gode
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Meget gode
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Vanskelige
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Gode

Spørgsmål 9	
Aftager	Vurderer du, at din virksomhed eller organisation ville ansætte en kandidat i jura med international baggrund? Hvis ja, i hvilken jobfunktion? Hvis nej, hvorfor ikke?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	Ja Vi arbejder i stigende omfang med EU-regulering, og her vil en international profil godt kunne give merværdi.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	Ja Som legal advisor i menneskerettigheds-spørgsmål. 40% af vores jurister er internationale kandidater fra andre lande.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	Ja Det kan jeg godt se for mig, men det vil være vanskeligt, hvis

	kandidaten ikke taler dansk.
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	Ja Forsker, projektmedarbejder, udsendt mv.
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Nej Vi er dækket fint med kandidater, der også kan dansk lovgivning specifikt, f.eks. lejeret
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Ja I juridisk afdeling - vi har i forvejen både en svensk og en russisk advokat.
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Ja Vi handler hver dag med Tyskland.
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Ja Advokatfuldmægtig - forudsætter dog fortsat, at der er tale om en top-kvalificeret og faglig dygtig kandidat.
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørbøl Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Ja Jurist og sagsbehandler, fortrinsvis med forretningskendetegn som speciale.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Ja På linie med danske advokater. Særligt med henblik på varetagelse af opgaver over grænsen/vores udenlandske enheder.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Nej Igen et "hårdt" nej. Og her ville jeg gerne svare måske for at holde døren åben. Men jeg ville nok hellere satse på en kandidat som med sikkerhed kan sætte sig ind i de danske skattelove.
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Ja I juridisk afdeling. Vi har i forvejen 80 % jurister med udenlandsk baggrund.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	Ja selvfølgelig, men kandidaten skal vel kunne læse danske lovttekster? Ellers skal de sidde i en international rolle. Som jeg har forstået programmet er det en jura uddannelse svarende til den nuværende bare på Engelsk, så hvad er den unikke kompetence de opnår udover engelsk niveauet?
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Ja Helt løstrevet fra rent praktiske, økonomiske overvejeser - så ja. Jeg forudsætter her, at den pågældende ud over folkeretten, menneskerettighederne etc. fortsat ville beherske statsforfatningsret, forvaltningsret, proces og strafferet, m.v.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Ja Som jurist på lige fod med vores øvrige jurister. Dog kan der måske være lidt tilbageholdenhed indtil vi har erfaring med have den type af kandidater ansat.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Nej Domstole kræver dansk kandidat grad
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Ja Idet jeg forudsætter, at en kandidat vil være kvalificeret fuldt på linje med andre jura kandidater, og da min virksomhed også vil kunne ansætte en cand.soc.jur - vil jeg ikke tøve med at ansætte på linje med andre rådgivende jurister.
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Nej Jeg kan ikke se, hvad der adskiller dem, så jeg ved heller ikke, hvorfor de skulle have et fortrin.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Ja Jeg ser på både Carlsberg og DR. Begge steder vil en sådan uddannelse være relevant. Der kan være nogen barriere i - "det har vi ikke prøvet før"- . Men hvis uddannelsen tager udgangspunkt i det internationale - og ikke kun det nationale - så er jeg sikker på, at kandidaterne bliver attraktive. Men der skal nok noget markedsføring til. Men den internationale vinkel mangler i jura.
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Ja Hvis dansk sprog er til stede og viden og profil i øvrigt passer vil vedkommende kunne indgå som rådgiver eller i en back office funktion.

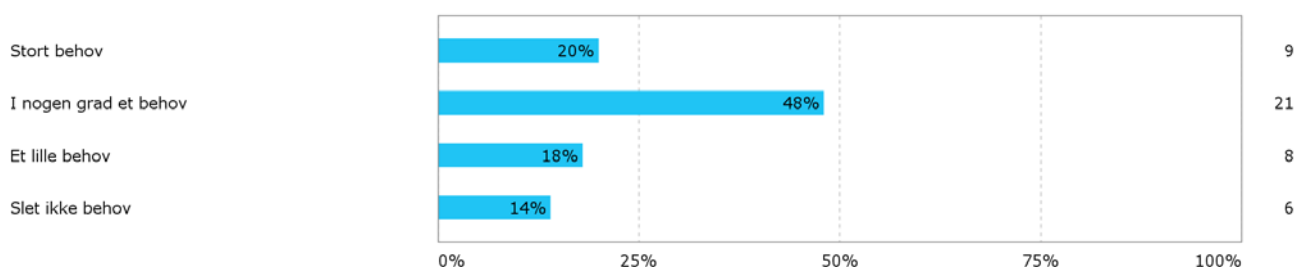
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Nej Jeg var tidligere ansat i Ret&Råd, som er en advokat kæde med udgangspunkt i lokale forhold. Det vil især være på meget store advokatkontorer, at man ville gøre brug af en sådan kandidat.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	Ja Vi har rigtig mange jurister ansat både i program stillinger, i vores revisions afdeling, i vores legal department, som rådgivere for Operation og som rådgivere i vores Procurement department
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Ja Det er vanskeligt for advokatkontorene at rumme ansættelse af jurister, der ikke bliver advokater. Det er derfor afgørende for vores mulighed for at ansætte disse kandidater, at de kan blive autoriserede og opnå beskikkelse. Vi kan nok rumme nogle ansættelser af "konsulenter" men næppe særlig mange i forhold til vores ansættelse af danske advokater. Alt dette under forudsætning af, at de pågældende ikke kan opnå autorisation direkte (hvilket jeg er usikker på)
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	Ja asylafdeling, men de skal også kunne tale dansk. International afdeling i HQ eller i udlandet
Arla Foods a.m.b.a. Niclas Kvernørd, Director Performance & Compliance	Ja Da behovet for indsigt i juridiske forhold er stigende vil sådanne kandidater kunne være relevante i afdelinger som juridisk, HR og indkøb.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	Ja Som jurist i koncernens juridiske funktion
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor energivirksomhed)	Ja Det kunne være stillinger inden for følgende områder: - jura - HR (personalejura) - Procurement (indkøb) - M&A (køb og salg af virksomheder) - Skat - Compliance
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Ja Stillinger indenfor det juridiske område (Legal Affairs)
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Nej Vi bruger jurister, som går i retten og som har grundlæggende og indgående viden til dansk ret. Hvis vi gerne vil have "lettere" jurister som har kommercielt fokus, vil vi typisk ansætte cand. merc. jur.'er. Hvis vi skulle ansætte en kandidat i jura med international baggrund ville det derfor typisk være af andre årsager og fordi personen var kvalificeret f.eks. i et særligt sprog og måske også via erhvervserfaring eller anden uddannelse kan noget kommercielt.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	Ja Som International Officer

Spørgsmål 10	
Aftager	I hvilke situationer vil din organisation eller virksomhed foretrække at ansætte en kandidat i jura med international baggrund fremfor andre kandidater i jura?
Respondent ønsker at være anonym (underdirektør i finansbranchen)	I et job med internationale dimensioner, herunder f.eks. arbejdet med regulering fra EU.
DIGNITY - Dansk Institut mod Tortur Therese Rytter, juridisk chef	I forhold til mange af vores internationale engagementer, i 'the global South' og informeret til FN systemet.
Udenrigsministeriet Tobias Elling Rehfeld	-
Raoul Wallenberg Instituttet Morten Kjærum, Direktør	Til de fleste stillinger

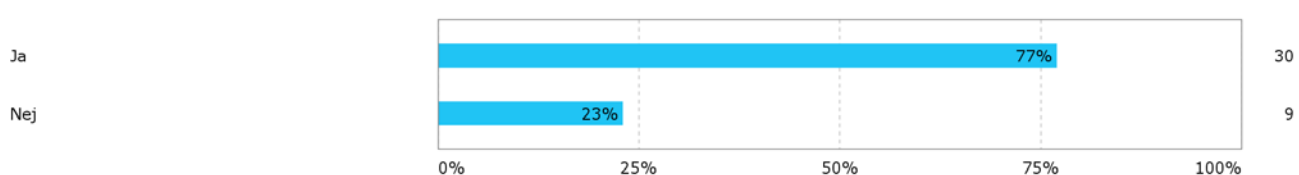
SimCorp Elise Hauge, CHRO	Det ser jeg ikke
Respondent ønsker at være anonym (senior vice president, international ingeniørvirksomhed)	Det kommer helt an på hvordan I skruer uddannelsen sammen, men får os vægter sprogkundskaber højt og vi har kun en meget begrænset del af forretningen som involverer dansk ret.
Har gennem 35 år været chef for virksomheder som FDB/COOP, TULIP AMBA, Carlsberg og Royal Scandinavia. Nu er jeg involveret i bl.a. PRIME OFFICE A/S m.v. Bestyrelsesformand Flemming Lindeløv	Jeg vil formentlig slet ikke tænke på det sidste valg !
LETT Advokatanpartsselskab Martin Lavesen, advokat	Ved målrettet rekruttering til arbejdsområder, som er internationale.
Patentbureauet Budde Schou A/S Leif Rørboel Administrerende direktør og Europæisk patentagent	Som altid er de personlige kvalifikationer afgørende. Karisma, kundskaber osv. Engelsk er en selvfølge, men hvis kandidaten behersker f.eks. spansk, vil dette kunne være en fordel.
Respondent ønsker at være anonym (advokat i stor bank)	Opgaver relateret til udlandet/udenlandske enheder.
PwC Charlotte Dohm - PwC	Jeg kan ikke se nogle - lige nu. Jeg forudsætter at jeg fortsat kan tiltrække kandidater, som har stærke engelsk kundskaber - selvom kandidat uddannelse er opnået helt eller delvis i DK.
Vestas Thomas G. Arendt, Senior Vice President Vestas Legal	Det vil oftest være at foretrække, hvis man ansætter direkte fra universitetet. Vi ansætter dog oftest jurister med relevant erhvervserfaring, hvilket vi i højere grad vil kigge på.
AP Møller Mærsk (Group) Vibeke Slot Vahlkvist HRBP	??
Amnesty International Claus Juul, Juridisk seniorkonsulent	Det kommer noget an på, om den pågældende skulle arbejde tæt sammen med vores hovedkontor i London på de internationale kampagner eller de rent danske anliggender. Det kan ikke med mening udtrykkes generelt, hvordan vægtningen ville være.
LEO Pharma A/S Mikkel Svoldgaard Gadsbøll, Head of R&D Legal, Director	Hvor indholdet i jobbet forventes at have en international berøringsflade.
Sø og Handelsretten Retspræsident Henrik Rothe	Ingen
Lederne Direktør i Lederne, Torkild Justesen	Næppe nogen
Institut for Menneskerettigheder Direktør Jonas Christoffersen	Ingen - måske vil det være ligegyldigt, om de har læst på dansk eller engelsk.
Jeg er censor på jura - 30 års jubilæum her i 2016 Vibeke Frank, bestyrelsesformand	Kan jeg ikke besvare
Respondent ønsker at være anonym (partner, advokat- og rådgivningsfirma)	Der er ikke rigtig nogen. De danske kandidater, der kommer i betragtning hos os, har alle udenlandske erfaring og sprogkundskaber - ellers er de ikke interessante. Så vi har det mix i forvejen. Dermed vil en udenlandsk kandidat skulle kunne matche det på den danske side, for at komme i betragtning.
Danske Advokater Casper Grønnegaard, (pt. konst. landsdommer i Østre Landsret)	Hvis den pågældende besidder et godt kendskab til jura og taler et sprog, der er relevant i relation til en satsning eller en stor klient, da ville det være en fordel.
United Nations Tina Friis Hansen, Director HR and Change Management	ikke lige saa relevant for os da vi ansætter internationalt
Respondent ønsker at være anonym (partner i stort advokatfirma)	Vi ønsker altid at ansætte kandidater med internationalt udsyn. Det er dog ikke afgørende at deres kandidatgrad er på engelsk, men vi vægter udenlandserfaring eller udenlandske sprogede fag meget højt
Respondent ønsker at være anonym (Global Head of HR, stor NGO)	når der skal formidles dansk jura til ikke dansk talende fx flygtninge
Arla Foods amba Niclas Kvernød, Director Performance & Compliance	Generelt er Arla ved at blive mere og mere global, og dermed vil vi oftere foretrække kandidater med udenlandsk baggrund, hvis de evner at omsætte deres internationale baggrund til større indsigt i de vilkår Arla arbejder med.
Respondent ønsker at være anonym (SVP, Group General Counsel, international ingeniørvirksomhed)	De fleste. Haldor Topsøe A/S er en global virksomhed med behov for specialister med international/global erfaring og uddannelse
Respondent ønsker at være anonym (advokat)	Vanskeligt at sige noget helt håndfast omkring. Men der er selvsagt

i stor energivirksomhed)	stillinger, hvor det internationale fylder mere, fx M&A, internationale kontrakter, internationale voldgifter.
Cand.jur., advokat. Novo Nordisk A/S Ole F. Ramsby, Senior Vice President & General Counsel (juridisk direktør)	Det vil vi stort set altid gøre, da forståelse for internationale forhold vejer tungt i f.m. ansættelsesprocessen.
Dansk Industri Underdirektør, advokat	Ingen jeg lige kan kom i tanke om.
Advokatsamfundet Torben Jensen, generalsekretær	ikke relevant

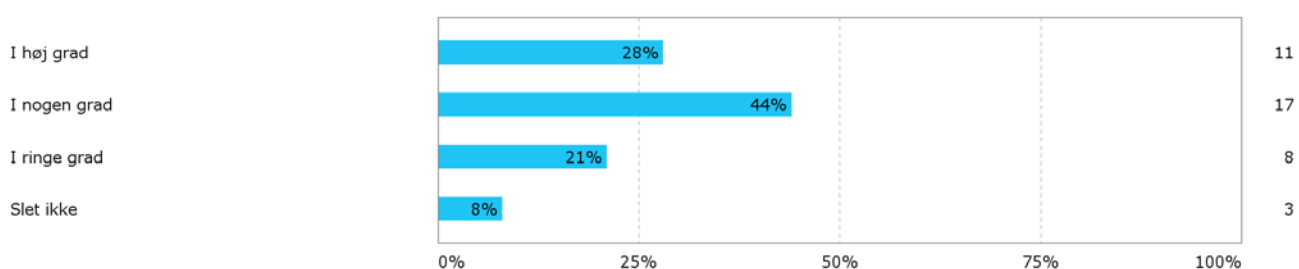
Hvordan vurderer du overordnet set behovet for internationale kandidater i jura, som har taget en kandidatuddannelse i Danmark på engelsk?

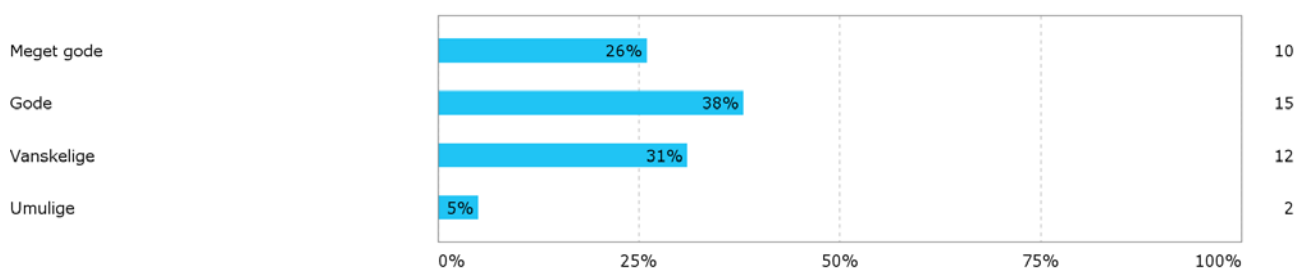
Vurderer du, at der vil være et behov for denne type kandidater på arbejdsmarkedet i fremtiden?

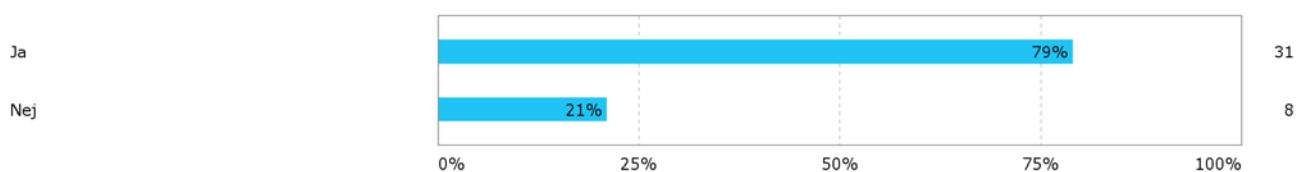
Er det din vurdering, at vi med denne uddannelse uddanner kandidater med de kompetencer, der er behov for på det danske arbejdsmarked?

Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne for kandidater i jura med international baggrund?

Vurderer du, at din virksomhed eller organisation ville ansætte en kandidat i jura med international baggrund?

Bilag 5: Kilder anvendt ifm. prækvalifikationsansøgningen

Rapporter / artikler	Links
Københavns Universitets strategi 2012-2016	http://www.e-pages.dk/ku/622/
Københavns Universitets udviklingskontrakt med Uddannelses- og Forskningsministeriet 2015-2017	http://rektorat.ku.dk/styring/udviklingskontrakt/udviklingskontrakt11/kobenhavns-universitet-udviklingskontrakt-2015-17.pdf
Danmark – et attraktivt uddannelsesland – sådan tiltrækker og fastholder Danmark talenter fra udlandet	http://ufm.dk/publikationer/2014/filer-2014/ufm-april-2014-danmark-et-attraktivt-uddannelsesland.pdf
Internationale studerende i Danmark – hvad har betydning for om internationale studerende bliver i Danmark efter studiet?	http://ufm.dk/publikationer/2015/filer/internationale-studerende_mlogo.pdf
DI: Turen går til fremtidens erhverv	http://di.dk/SiteCollectionDocuments/Shop/Turen%20går%20til%20fremtidens%20erhvervsliv_WEB_opslag.pdf?productid=9333&downloadType=Produkt
DJØFernes arbejdsmarked frem mod 2030 (DAMVAD)	https://www.djoef.dk/~ /media/documents/djoef/d/djoefernes%20arbejdsmarked%20frem%20mod%202030.ashx
DEA – Copenhagen Talent Bridge: Samfundsøkonomisk analyse af internationale studerende	http://dea.nu/publikationer/samfundsoekonomisk-analyse-internationale-studerende
Årsrapport 2015 – KU	http://tal.ku.dk/aarsrapport/aarsrapport-2015.pdf
Internationale dimittenders efterfølgende beskæftigelse i DK	http://ufm.dk/uddannelse-og-institutioner/internationalisering/regeringens-strategier-for-internationalisering/statistik-og-analyser/internationale-dimittenders-efterfoelgende-beskaeftigelse-i-danmark.pdf
Kraka – hvordan fastholder vi udenlandske studerende i Danmark	http://kraka.org/analyse/hvordan_fastholder_vi_udenlandske_studerende_i_danmark
Danmark må ikke løbe tør for talent – indlæg fra ministeren i Jyllandsposten 2016	http://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE8804251/danmark-maa-ikke-loebe-toer-for-talent/
Flere internationale studerende skal blive i Danmark	http://ufm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2015/flere-internationale-studerende-skal-blive-i-danmark
Studerende skal uddannes til job	http://ufm.dk/minister-og-ministerium/ministeren/artikler-og-indlaeg/2016/studerende-skal-uddannes-til-job
Analyse: østeuropæiske studerende kan være den bedste forretning	http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3108493/analyse-oesteuropaeiske-studerende-kan-vaere-den-bedste-forretning/

Bilag 6: Fakultetets tal for optagelse i 2014, 2015 og 2016:

Ansøgere fra EU samt antal studerende fra EU ved studiestart

	Ansøgere fra EU	Studerende ved studiestart
2014	84	23
2015	126	50
2016	119	56

Ansøgere fra lande uden for EU samt antal studerende uden for EU ved studiestart

	Ansøgere uden for EU	Studerende ved studiestart
2014	25	9
2015	39	11
2016	30	4

Samlet antal ansøgere og samlet antal studerende ved studiestart, både fra EU og lande uden for EU

	Samlet antal ansøgere (EU og uden for EU)	Samlet antal studerende ved studiestart (EU og uden for EU)
2014	109	32
2015	165	61
2016	149	60